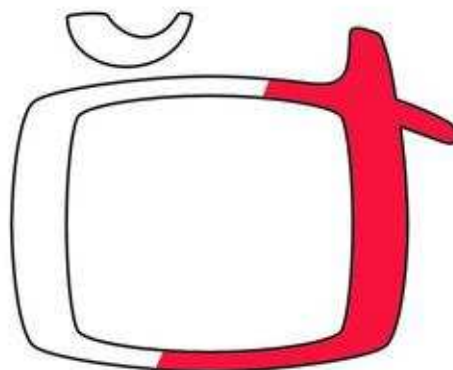

Mediální analýza vyváženosti vysílání České televize

vypracovaná pro Radu České televize

ČESKÁ TELEVIZE

období: 1.4.2010 - 30.4.2010

NEWTON Media a.s. je největší společností v České republice, která již patnáct let dodává v elektronické podobě plná znění veškerých informací z tisku, plné přepisy zpravodajských a vybraných publicistických pořadů televizních a rozhlasových stanic, agenturní zpravodajství a obsahy internetových serverů.

Mediální analýza je dalším rychle rozvíjejícím se produktem, který společnost NEWTON Media a.s. nabízí svým klientům. Jedná se o přehledný rozbor obrazu společnosti, který o ní vytvářejí média. Tyto cenné informace získané na základě obsáhlého množství materiálu, umožňují našim klientům kvalifikovanější rozhodování a zvyšují ve svém důsledku jejich konkurenční výhodu. Mediální analýza může včas upozornit na příležitosti a rizika a umožňuje spatřit skryté souvislosti.

Podle Vašich potřeb jsme schopni sledovat a analyzovat široké a mnohdy nepřehledné množství informací o konkrétní oblasti, o Vaší společnosti a jejích představitelích či o konkurenčních subjektech na trhu. Výstupy předáme v maximálně přehledné a strukturované podobě. Analýzy jsou zpracovávány v měsíční, čtvrtletní, půlroční, roční nebo jiné periodě. Nejčastěji se jedná o variantu měsíčních reportů doplněných o souhrnnou analýzu za delší časové období, která je pravidelným klientům poskytnuta za zvýhodněnou cenu.

Dotazy z oblasti mediálních analýz směřujte:

Ing. Věra Čarná
vedoucí oddělení mediálních analýz, tel.: +420 225 540 501

Dotazy týkající se monitoringu médií směřujte na:

NEWTON Media a.s.

Obchodní oddělení
Na Pankráci 1683/127, budova Gemini
140 00 P r a h a 4
E-mail: obchodni@newtonmedia.cz

Tel.: +420 225 540 201
Fax: +420 225 540 101

Další informace a ukázky našich produktů naleznete na našich internetových stránkách:

www.newtonmedia.cz
www.headlines.cz
www.mediainfo.cz

Tento materiál je duševním vlastnictvím NEWTON Media a.s.

Celek či jakákoliv část tohoto materiálu nesmějí být publikovány a šířeny jakýmkoliv způsobem a v jakékoliv podobě bez výslovného svolení NEWTON Media a.s.

© NEWTON Media a.s., 2010

OBSAH

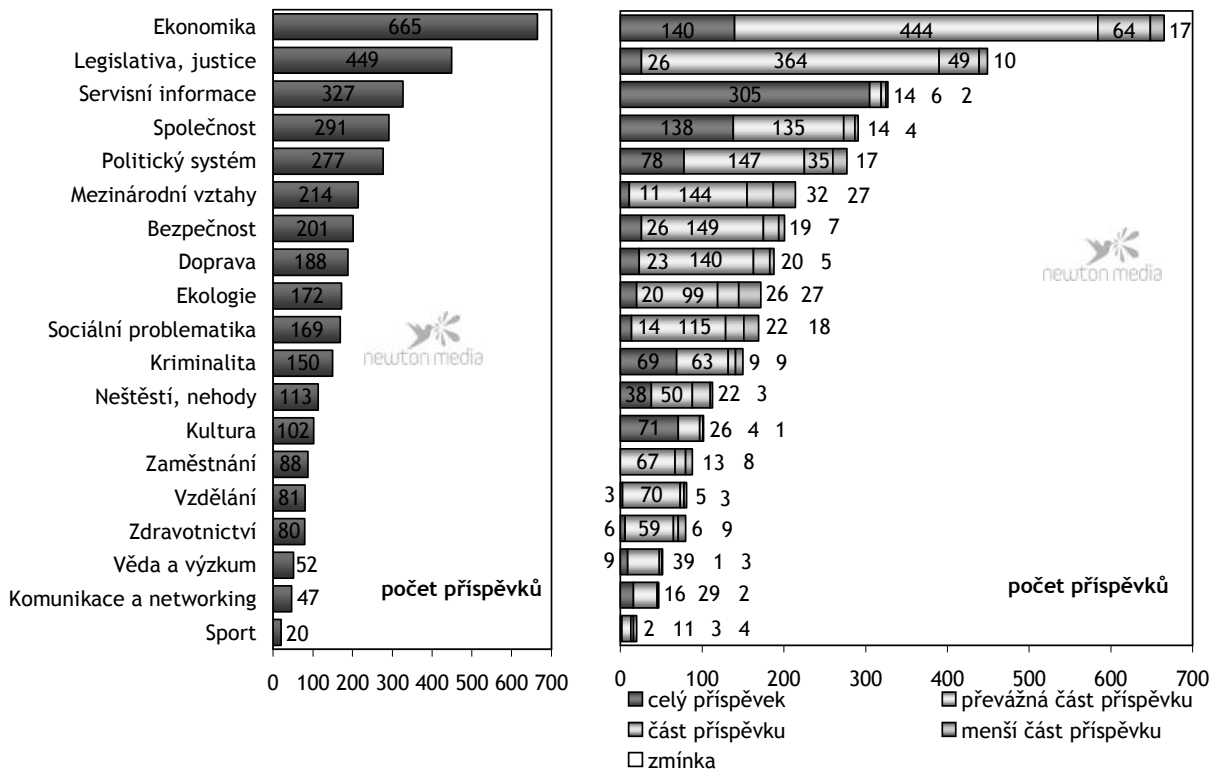
1. KLÍČOVÉ VÝSLEDKY ANALÝZY	3
2. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI VE ZPRAVODAJSTVÍ.....	4
2.1. TEMATICKÁ STRUKTURA ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ	4
2.1.1. <i>Domácí zpravodajství</i>	5
2.1.2. <i>Zahraniční zpravodajství</i>	5
2.2. POLITICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	7
2.2.1. <i>Medializace politických stran</i>	7
2.2.2. <i>Medializace politiků - podle hodnocení</i>	11
2.3. EKONOMICKÉ ZPRAVODAJSTVÍ	13
2.3.1. <i>Vliv redaktora</i>	14
2.4. STRUKTURA ZPRAVODAJSTVÍ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	15
3. ANALÝZA VYVÁŽENOSTI PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ ČT	16
3.1. TEMATICKÁ STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ	16
3.1.1. <i>Domácí témata v publicistických pořadech</i>	17
3.1.2. <i>Zahraniční témata v publicistických pořadech</i>	17
3.2. POLITICKÉ SUBJEKTY V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH ČT.....	19
3.2.1. <i>Medializace politických stran</i>	19
3.2.2. <i>Medializace politiků v publicistických pořadech</i>	23
3.3. MEDIALIZACE EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PUBLICISTICKÝCH POŘADECH	25
3.3.1. <i>Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení</i>	25
3.4. STRUKTURA PUBLICISTICKÝCH POŘADŮ PODLE GEOGRAFICKÉHO ZAMĚŘENÍ	27
4. METODIKA	28
4.1. ÚVODEM	28
4.2. KRITÉRIA PRO POSUZOVÁNÍ VYVÁŽENOSTI.....	28
4.2.1. <i>Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů</i>	28
4.2.2. <i>Rozsah informace v příspěvku</i>	29
4.2.3. <i>Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	29
4.2.4. <i>Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice</i>	29
4.2.5. <i>Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků</i>	29
4.2.6. <i>Hodnotové zabarvení příspěvků</i>	29
4.2.7. <i>Vliv redaktora</i>	29
5. SEZNAM SLEDOVANÝCH POŘADŮ ČESKÉ TELEVIZE	30

1. Klíčové výsledky analýzy

- **Dubnové vysílání České televize** se sice vyznačovalo letos doposud nejnižším podílem **příspěvků z domova**, přesto zůstala zachována jejich dominance jak ve zpravodajství (73 %), tak v publicistice (86 %). Za mírným posílením příspěvků týkajících se více či méně dění v **zahraničí** stály výrazné události, z nichž lze zmínit například tragickou havárii polského letadla u ruského Smolensku, pokračující jednání států EU o pomoci zadluženému Řecku, výbuch islandské sopky působící problémy v letecké dopravě či protivládní nepokoje v Thajsku. Ke struktuře zpravodajství a publicistiky dle **geografického zaměření** viz grafy [2.4.](#) a [3.4.](#)
- Tematická skladba **zpravodajství ČT** doznala oproti březnu několika změn. Nejčastěji byla sice znovu diskutována **ekonomika**, počet příspěvků zahrnutých do tohoto tematického okruhu se však výrazně zredukoval. Oslabil i druhý nejmedializovanější okruh - **legislativa, justice**. Mírný nárůst byl pozorován u tématu **politický systém**. Nejsilnější zastoupení v dosavadním průběhu roku 2010 zaznamenaly okruhy **společnost** a **mezinárodní vztahy**. V obou případech informoval velký počet příspěvků o důsledcích leteckého neštěstí, při kterém zahynula celá řada příslušníků polských elity včetně prezidentského páru. Publicitu okruhu společnost množily i četné reportáže týkající se církevního života (např. uvedení Dominika Duky do funkce pražského arcibiskupa) a lidových zvyků (např. oslava velikonočních svátků). V **publicistice ČT** nastal u většiny tematických okruhů úbytek příspěvků, čehož příčina spočívá především v nižším počtu dubnových publicistických pořadů. V březnu totiž bylo odvysíláno více vydání pořadů Otázky Václava Moravce, 168 hodin a Otázky Václava Moravce - speciál než v dubnu. K tematické struktuře vysílání viz kap. [2.1.](#) a [3.1.](#)
- Pořadí **politických stran** dle počtu **zpravodajských příspěvků** zůstalo beze změny. Zatímco v prvním čtvrtletí medializace všech relevantních subjektů pozvolna rostla, v dubnu si většina stran pohoršila. Největší pokles byl zaznamenán u ČSSD (o 20 %) a ODS (o 16 %). Nárůstem počtu příspěvků se mohly pochlubit pouze tři strany - TOP 09 (o 5 %), Strana práv občanů (o 15 %) a především Věci veřejné (o 45 %). Nejproblematictější mediální obraz měly ČSSD a ODS, které vykazaly nejvyšší podíl ambivalentních příspěvků (12 %, resp. 8 %), a taktéž KSČM s nejvyšším podílem negativních příspěvků (3 %). Viz kap. [2.2.1.](#)
- Pro žebříček **stran v publicistice ČT** je v letošním roce charakteristické pravidelné střídání ČSSD a ODS na prvním místě, přičemž v dubnu byl úspěšnější pravicový subjekt. Nejvýraznější změnu představoval výstup Věcí veřejných na pátou příčku, která pro stranu znamená její dosud nejlepší umístění, a propad Strany zelených z páté na sedmou pozici. S výjimkou Věcí veřejných čelily všechny relevantní subjekty (tj. ty s reálnou nadějí na vstup do Poslanecké sněmovny) poklesu medializace. Hlavní příčinou byl dubnový nižší počet vydání publicistických pořadů, v nichž patří politika k dominantním tématům (viz 2. odstavce této kapitoly). Podobně jako ve zpravodajství vykazovaly největší podíl ambivalentních příspěvků ODS a ČSSD (shodně 23 %), negativní příspěvky znovu nejvíce ovlivnily obraz KSČM (4 %). Pouze ČSSD se v dubnu setkala s pozitivním hodnocením, které přihlíželo k jejímu naskoku ve volebních preferencích. Viz kap. [3.2.1.](#)
- Pořadí **politiků** dle počtu výskytů ve **zpravodajství** poprvé v letošním roce ovládl prezident Václav Klaus, za nímž následovali leaderi dvou nejsilnějších politických stran Petr Nečas a Jiří Paroubek. Mezi nejčastěji uváděné politiky se prosadili i Aleš Kvapil, Radovan Novotný, Miloslav Vlček a Milan Jančík, jejichž hodnocení často vyznívalo ambivalentně či negativně. V **publicistických** pořadech nejčastěji zaznívalo jméno Jiřího Paroubka, na druhém a třetím místě se umístili členové ODS Mirek Topolánek a Petr Nečas. Více v kap. [2.2.2.](#) a [3.2.2.](#)
- Z **ekonomických subjektů** se poжил nejvyšší počet příspěvků opět se společností ČEZ. Ve **zpravodajství** se její obraz ve srovnání s předcházejícím obdobím zdatelně zlepšil, když o ni nebyl odvysílán ani jeden negativní příspěvek a počet ambivalentních příspěvků klesl na třetinu březnové úrovně. V **publicistické** části vysílání se však výskyt nejednoznačného hodnocení zvýšil z jednoho na tři. Viz kap. [2.3.](#) a [3.3.](#)
- Do dubnové analýzy vyváženosti vstoupilo celkem 2 361 příspěvků. **Vliv explicitních výroků redaktora (moderátora) ČT** na hodnocení politického či ekonomického subjektu byl zaznamenán v 14 příspěvcích (3x v Událostech, 168 hodinách a Událostech v regionech, 2x v pořadech Reportéři ČT a Události, komentáře). V devíti příspěvcích bylo hodnocení ovlivněno **negativním** směrem, ve zbývajících pěti pak **pozitivním** směrem.

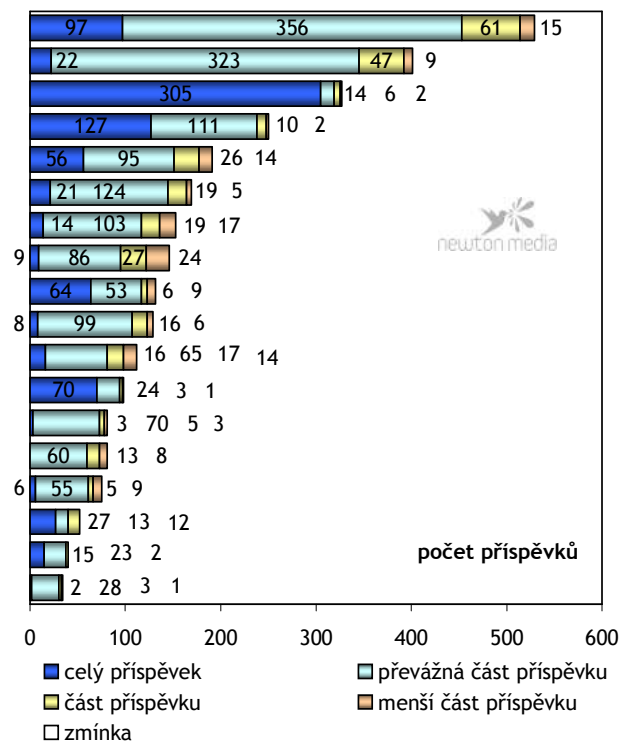
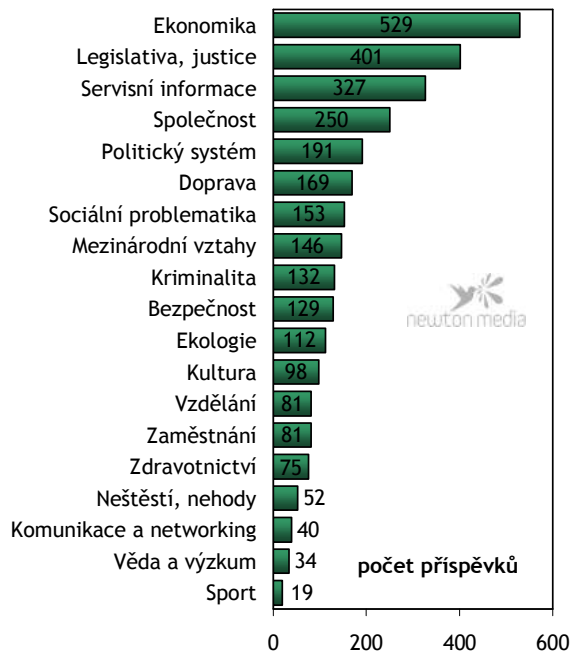
2. Analýza vyváženosti ve zpravodajství

2.1. Tematická struktura zpravodajských příspěvků

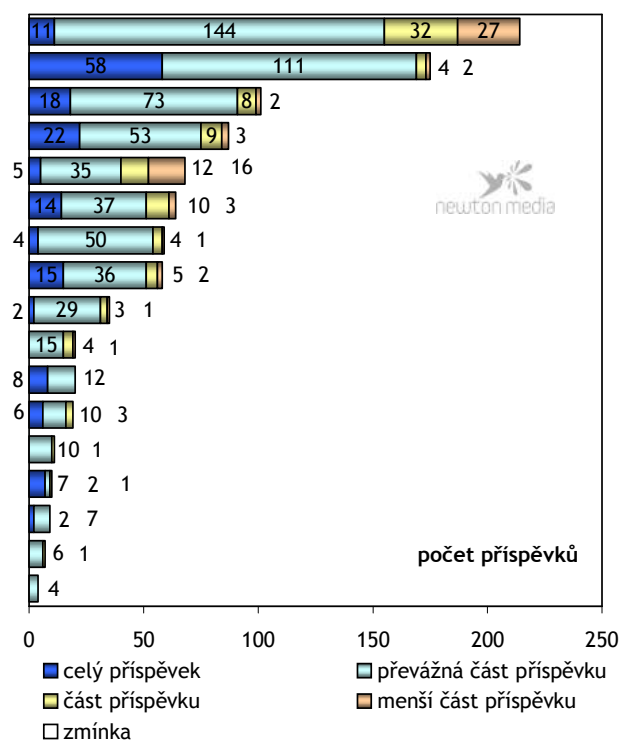

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů ve vybraných zpravodajských pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickým okruhům v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

2.1.1. Domácí zpravodajství

2.1.2. Zahraniční zpravodajství

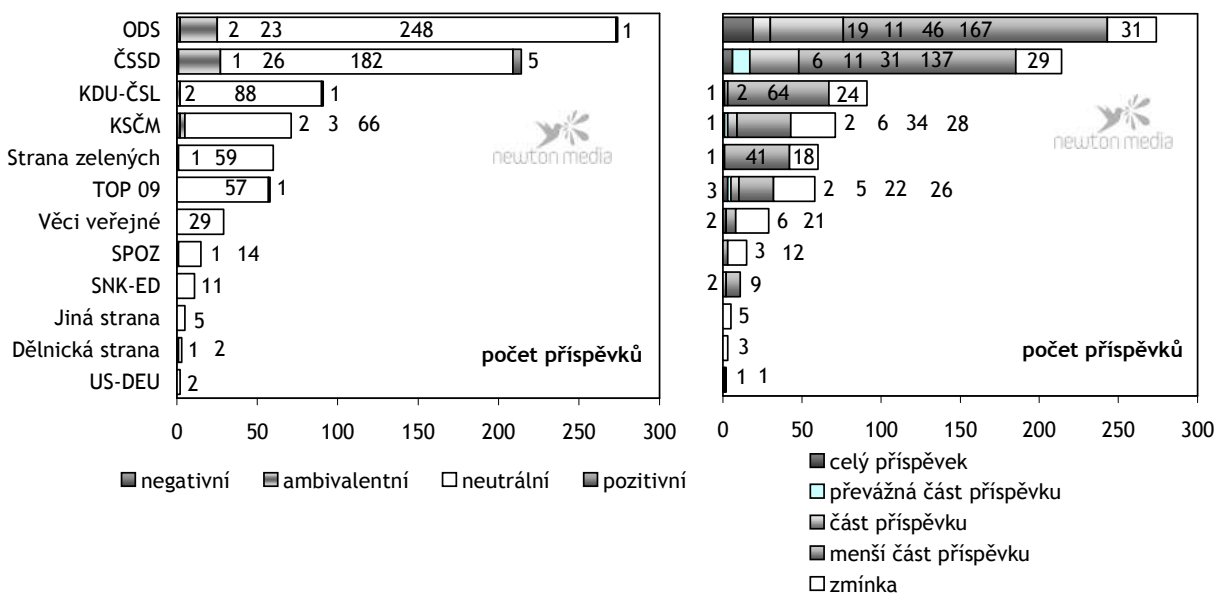
Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v domácím, resp. v zahraničním zpravodajství.

- V rámci tematického okruhu **ekonomika** nastal poprvé v letošním roce meziměsíční pokles počtu příspěvků, (z březnových 807 na dubnových 665, tj. o 18 %). I přesto si ekonomika udržela své výsadní postavení v žebříčku témat, když její převaha opět do značné míry vyplývala z existence stejnojmenného pořadu vysílaného na kanále ČT 24 (v dubnu 204 příspěvků). Největší množství příspěvků o ekonomických tématech pocházelo z Událostí v regionech, což ovšem platilo i pro ostatní tematické okruhy (Hlavní roli zde hraje trojí podoba pořadu vysílaného z Prahy, Brna a Ostravy). Vedle informací z akciových trhů k častým námětům příspěvků tématu ekonomika náležely i zprávy o ztrátách aerolinek způsobených rušením letů kvůli sopečnému prachu v ovzduší po výbuchu sopky na Islandu. Hojně rozebírány byly i problémy Řecka se splácením dluhů a debaty na evropské úrovni o pomoci balkánskému státu. Z dění za hranicemi ČR si ČT všímala i zahájení výstavby plynovodu Nordstream, snahy amerického prezidenta Baracka Obamy prosadit přísnější regulaci finančního sektoru či zahájení Expo 2010 v Šanghaji. V domácím zpravodajství se vyskytovaly zprávy například o ohlášeném odchodu guvernéra Zdeňka Tůmy z čela ČNB, o vyjednávání o platech v automobilkách Hyundai (Nošovice) a Škoda Auto a o programových prioritách tuzemských politických stran v ekonomické oblasti.
- Okruh **legislativa, justice** zahrnoval 449 příspěvků, tj. o 13 % méně než v březnu (519). Zprávy k danému tématu se soustředily na navrhované a schválené zákony, na rozhodnutí soudů v různých záležitostech či na posuzování konkrétních činů z legislativního hlediska. Z kauz rozebíraných i v ostatních médiích se dostalo pozornosti ČT mimo jiné případu brněnských politiků Aleše Kvapila a Radovana Novotného čelících podezření z korupce nebo pokutě pro francouzskou muslimku řídící svůj vůz v burce. Část reportáží a zpráv poukázala na podvody na Právnické fakultě Západočeské univerzity, která zahájila správní řízení se svými bývalými studenty, již měli ke svému titulu přijít nestandardním způsobem. Do devíti dubnových příspěvků se promítla rozhodnutí antimonopolního úřadu, ať již se jednalo například o zrušení tendru České pošty na nákup dodávkových aut nebo o pokutu pro Český rozhlas za chybný nákup kancelářského nábytku.
- Svě letošní nejsilnější zastoupení ve zpravodajství ČT zaznamenal tematický okruh **společnost** (291 příspěvků). K častým námětům dubnových příspěvků náležely zprávy týkající se katolické církve. Zmiňme například uvedení Dominiky Duky do úřadu arcibiskupa pražského, jeho jmenování do čela biskupské konference či pohřeb kardinála Tomáše Špidlíka na Velehradě. Pozornost médií včetně ČT poutalo i vyšetřování zneužívání dětí některými duchovními. Příspěvky zařazené do okruhu společnost též pojednávaly o lidových tradicích (např. oslava Velikonoc, pálení „čarodějnic“ v předvečer prvního máje), o opravě památek, o turistických lákadlech či různých soutěžích a anketách. Do tématu spadaly též připomínky různých výročí (např. zavraždění polských důstojníků v Katyni před 70 lety či 65 let od úmrtí Josefa Čapka v koncentračním táboře). V rámci okruhu společnost informovala Česká televize o tragédii polského letadla, při níž zahynulo mnoho příslušníků polské elity v čele s prezidentským párem.
- V porovnání s minulým měsícem se mírně zvýšil počet příspěvků k tématu **politický systém** (z 252 na 277). Z událostí na domácí scéně se ve zpravodajství veřejnoprávní televize odrazily mimo jiné odchod Mirka Topolánka z funkce předsedy ODS, rezignace Miloslava Vlčka na post šéfa Poslanecké sněmovny a předvolební kampaň i u příležitosti blížících se sněmovních voleb. Stranou pozornosti ČT nezůstalo ani zasedání Sněmovny či schůzka premiéra Jana Fischera se zástupci ODS a ČSSD, s nimiž jednal o změnách v kabinetu po odchodu ministrů nominovaných za Stranu zelených. Obsah zahraničního zpravodajství tvořily informace o vývoji na polské politické scéně po letecké tragédii u ruského Smolensku, o převratu v Kyrgyzstánu nebo o pokračujících nepokojích v Thajsku.
- Mezi pěti nejmedializovanějších tematických okruhů (ponecháme-li stranou servisní informace) se poprvé v letošním roce vměstnaly **mezinárodní vztahy** (214 příspěvků). Růst publicity tématu (o 14 % v porovnání s březnem) pramenil především ze značné solidarity ostatních zemí s Polskem stíženým leteckou katastrofou. K frekventovaným námětům se řadily i schůzky představitelů EU řešících pomoc zadluženému Řecku či schůzka amerického a ruského prezidenta v Praze, kteří zde podepsali dohodu o snižování jaderného arzenálu obou zemí.

2.2. Politické zpravodajství

2.2.1. Medializace politických stran

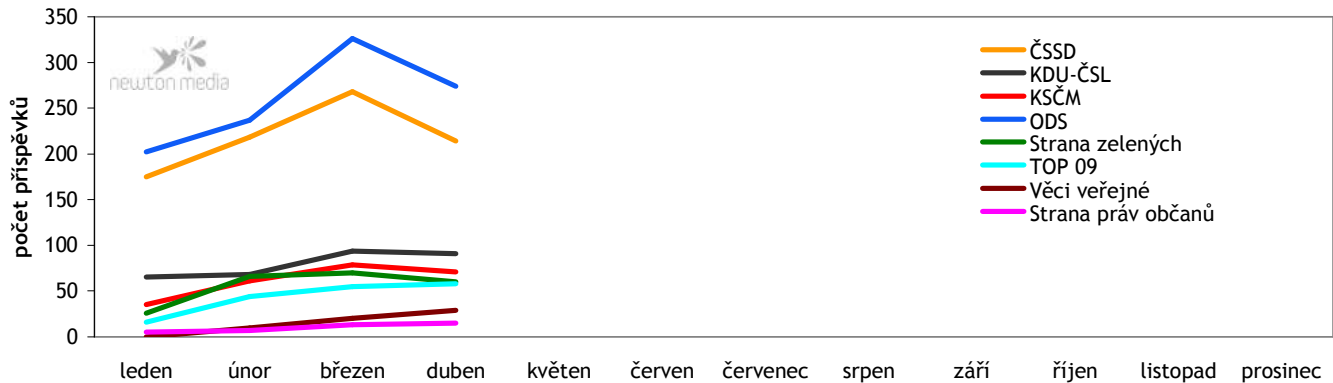
2.2.1.1. Zastoupení politických stran - podle počtu a rozsahu příspěvků

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran ve zpravodajských pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Pořadí na prvních osmi místech žebříčku podle počtu výskytů stran ve zpravodajství ČT zůstalo beze změny, přibližně stejné zůstaly i rozestupy mezi jednotlivými politickými uskupeními. Všechny osm stran má podle průzkumů veřejného mínění reálnou šanci probojovat se v květnových volbách do Poslanecké sněmovny. Z ostatních stran se největší pozornosti dostalo SNK-ED, a to díky relativně silnému zastoupení v komunální politice. Až na jednu výjimku pocházely všechny příspěvky o SNK-ED z Událostí v regionech.
- Pro zastoupení jednotlivých stran ve zpravodajství České televize obecně platilo, že zavedené strany profitovaly z mandátů získaných v posledních komunálních či krajských volbách. Naopak strany, jež vznikly v nedávné době (TOP 09, SPOZ a svým způsobem i Věci veřejné, které až do loňského roku působily pouze v Praze) a nestihly ještě zakořenit v politice na místní a krajské úrovni, v porovnání s konkurencí (ODS, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a SZ) do jisté míry ztrácely.

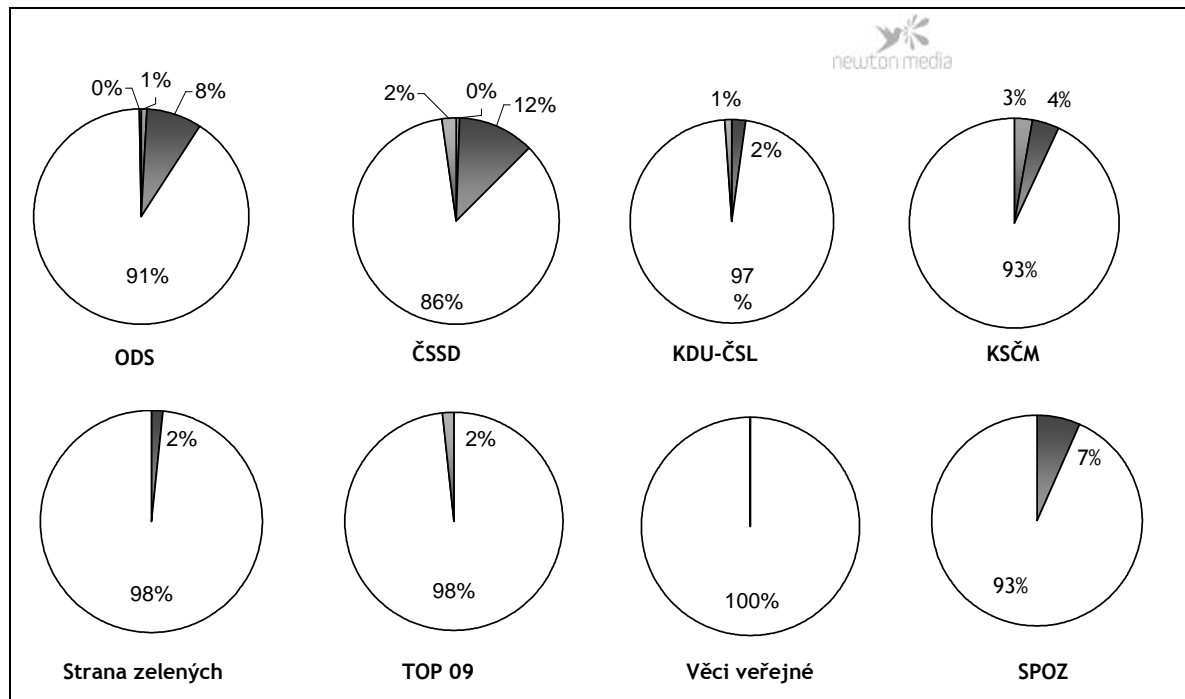
2.2.1.2. Roční vývoj publicity vybraných politických stran

Graf ilustruje vývoj kvantitativní medializace vybraných politických stran v roce 2010.

- Období od ledna do března se vyznačovalo postupným nárůstem publicity relevantních stran (tj. stran, kterým dávají průzkumy veřejného mínění šanci na získání parlamentních křesel). V dubnu si však většina z nich pohoršila, když meziměsíční nárůst vykazaly jen **TOP 09** (z 55 na 58 příspěvků, tedy o 5 %), **Věci veřejné** (z 20 na 29 referencí, tj. o 45 %) a **Strana práv občanů - Zemanovci** (ze 13 na 15 příspěvků, tj. o 15 %). Relativně prudký vzestup medializace Věcí veřejných vyvěral hlavně ze skutečnosti, že díky jejich opakovaným úspěchům v předvolebních průzkumech začala být tato strana obecně považována za nového důležitého aktéra na tuzemské politické scéně. Rovněž Česká televize se v reportážích na různá politická témata častěji než dříve zajímala i o názor zástupců Věcí veřejných. Vůči straně se začala vymezovat i její konkurence. V dubnu například ČT informovala, že v reakci na rezignaci šéfa Sněmovny Miloslava Vlčka vyzvala ČSSD k odchodu z veřejného života několik politiků, předsedu Věcí veřejných Radka Johna nevyjímaje. Právě zájem o Radka Johna coby aktuálně nejpopulárnějšího českého politika (viz dubnový průzkum agentury STEM) byl další příčinou častější prezentace strany ve zpravodajství ČT.
- Ze stran, jež čelily meziměsíčnímu poklesu počtu příspěvků, relativně nejvíce oslabily velké strany - **ČSSD** o 20 % (z 268 na 214 příspěvků) a **ODS** o 16 % (z 326 na 274). S nejsilnějšími stranami drželi v tomto ohledu krok i **zelení**, kteří si pohoršili o 14 % (i když klesali z podstatně nižší základny než ODS a ČSSD - ze 70 na 60 příspěvků). **KSČM** zaznamenala 10% pokles (ze 79 na 71 příspěvků), o 3 % se pak snížila publicita **KDU-ČSL** (z 94 na 91 příspěvků).

2.2.1.3. Poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných stran

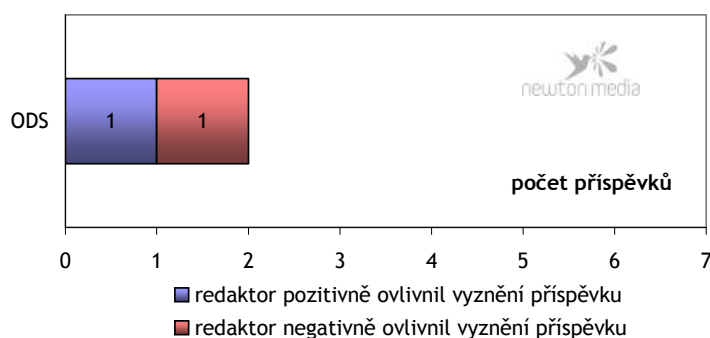

Graf ukazuje poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných politických stran ve zpravodajství ČT.

- V porovnání s minulým měsícem vzrostl podíl neutrálních příspěvků na medializaci ODS (z 85 % na 91 %). Menším vlivem naopak disponovaly ambivalentní příspěvky, jejichž podíl se snížil o šest procentních bodů na 8 %. Vysoký počet březnových ambivalentních referencí (46, tj. 2x více než v dubnu) zapříčinilo nečekané odstoupení Mirka Topolánka z postu volebního leadera strany a jeho následné stažení z vysoké politiky. Tato kauza dubnový mediální obraz strany již příliš neovlivňovala, týkal se jí jen jeden nejednoznačný příspěvek informující o odchodu Mirka Topolánka z funkce stranického předsedy (Události v regionech - Ostrava 1.4.2010).
- Přibližně třetina dubnových **nejednoznačných** příspěvků o ODS reflektovala výměnu názorů mezi jejími představiteli a reprezentanty ČSSD. Zástupci zmíněných stran se přeli například ohledně regulace cen, změn ve Fischerově vládě nebo ohledně tvrzení ČSSD, že se občanští demokraté podílejí na narušování jejich mítinků. Ambivalentně též vyzněly příspěvky o vyšetřování bývalého hradeckého hejtmana z řad ODS Pavla Bradíka kvůli nákupu údajně předraženého nábytku pro krajský úřad, o spolupráci s komunisty na třebečské radnici nebo o odvolání části vedení pražské ODS. K dalším námětům patřily mimo jiné předvolební preference ODS v Olomouckém kraji a údajný vliv společnosti ČEZ na rozhodování ministryně životního prostředí Rút Bízkové, nominované do vlády za ODS, o podobě modernizace pruněvovské elektrárny (viz 1. odstavec v kap. 2.3.). Jeden ze dvou dubnových **negativních** příspěvků spojoval Ivanu Řápkovou a Milana Jančíka (oba ODS) s nestandardním studiem na plzeňské právnické fakultě (Události 15.4.2010). U druhého příspěvku měly na negativní hodnocení ODS vliv výroky redaktorky Terezy Baldové, která v souvislosti s novým sídlem Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad mluvila o napojení vlastníka budovy na firmy „*kmotrů ODS Alexandra Nováka a Patrika Oulického*“ (Události 11.4.2010). Rovněž v případě jediného **pozitivního** příspěvku o ODS sehrály rozhodující roli výroky redaktorky ČT. Martina Tlachová při představování volebního programu ODS mimo jiné prohlásila: „*Statisíce lidí přišly o práci a další statisíce se o ni bojí. Právě podpora tvorby nových pracovních míst je proto pro ODS prioritou (...) Moravskoslezský lídr kandidátky nabízí voličům řešení dvou základních problémů kraje, vysoké nezaměstnanosti a znečištěného ovzduší*“ (Události v regionech - Ostrava 19.4.2010; viz graf 2.2.1.4.).

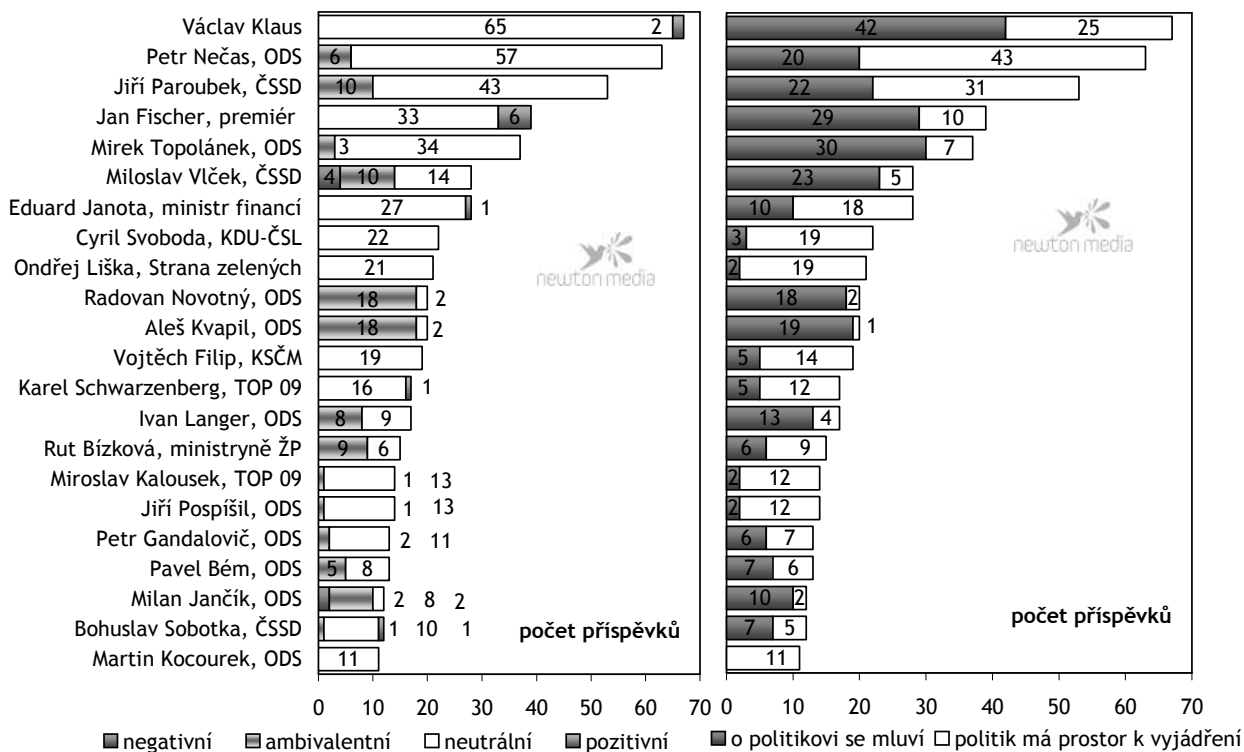
- Největší množství **nejednoznačných** příspěvků (26) se tentokrát vztahovalo k **ČSSD**. S ambivalentním hodnocením se strana setkala zejména v kontextu rezignace jejího člena Miloslava Vlčka na post předsedy Poslanecké sněmovny. Část příspěvků zprostředkovala různé představy zástupců ODS a ČSSD o vhodném řešení toho kterého problému (např. snižování státního dluhu či regulace cen). Nejednoznačné vyznění měly i reportáže o schválení loterijního zákona z dílny ČSSD a KSČM, o některých incidentech provázejících předvolební mítinky či o pozvánce na tiskovou konferenci krajské organizace ČSSD na Vysočině, která z legrace titulovala adresáty oslovením „*soudružky a soudruzi*“ (Události v regionech - Praha a Události v regionech - Brno - shodně 12.4.2010). Z námětů dalších příspěvků uvedme vystoupení německé kapely Scorpions na ostravském mítinku ČSSD, které kritizovala místní ODS kvůli omezením v dopravě a údajnému překročení hlukových limitů (Události v regionech - Ostrava 21.4.2010). Jediný dubnový **negativní** příspěvek odkazoval na první známé výsledky tzv. studentských voleb, podle nichž by ČSSD u středoškoláků ve volbách propadla (Události 30.4.2010). V dubnu dosáhla ČSSD prvenství v počtu **pozitivních** příspěvků, přičemž ve všech pěti případech byl zdůrazněn její náskok před ODS v předvolebních průzkumech vypracovaných agenturami STEM a SC&C pro regionální Otázky Václava Moravce.
- Jediný **pozitivní** příspěvek o **KDU-ČSL** citoval plzeňského biskupa Františka Radkovského, který vyslovil straně podporu ve volbách, neboť podle něj prosazuje sociální učení církve (Události, komentáře 27.4.2010). Jeden ze dvou **ambivalentních** příspěvků poukazoval na „*nečekaně nízké preference lidovců v jejich tradiční baště*“, tedy v Jihomoravském kraji (Události 28.4.2010). V druhém ambivalentním příspěvku se rozebíralo plnění předvolebních slibů strany z roku 2006. V této souvislosti byly připomenuty i kauzy jejího expředsedy Jiřího Čunka a odchod skupiny kolem Miroslava Kalouska do TOP 09. Oba dva **negativní** příspěvky o KSČM souvisely s jejím zastoupením v městské radě v Třebíči. Jednalo se o reportáž odvysílanou ve dvou relacích, jež referovala o vzniku nového politického hnutí Pro Třebíč, které založili bývalí členové tamní ODS, jimž vadí spolupráce s komunisty (Události v regionech - Brno a Události v regionech - Praha - shodně 8.4.2010).
- **Ambivalentní** příspěvek o **Straně zelených** pojednával o dění na plzeňské právnické fakultě, přesněji o petici odmítající odebrání titulů tzv. rychlostudentům. Podle signatářů petice se jedná o „*nečisté předvolební praktiky*“ Jiřího Pospíšila a Martina Marka, tedy volebních leaderů ODS a zelených v Plzeňském kraji (Události v regionech - Praha 7.4.2010). **Pozitivně** laděná zpráva o **TOP 09** zvěstovala její vítězství ve volbách nanečisto, tedy projektu, jež na středních školách uspořádala společnost Člověk v tísni (Události 30.4.2010). Nejednoznačně vyzněl pro **Stranu práv občanů** rozhovor moderátora Martina Veselovského s předsedou ČSSD Jiřím Paroubkem, přičemž druhý jmenovaný zpochybňoval šance nové strany Miloše Zemana na překonání pětiprocentní hranice hlasů nutných pro vstup do Poslanecké sněmovny (Události, komentáře 16.4.2010). **Negativní** zpráva o soudem rozpuštěné **Dělnické straně** upozornila na stíhání jejích čtyř představitelů v čele s předsedou Tomášem Vandasem kvůli výrokům, které pronesli na loňském prvomájovém mítinku v Brně (Události v regionech - Brno 19.4.2010).

2.2.1.4. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

2.2.2. Medializace politiků - podle hodnocení

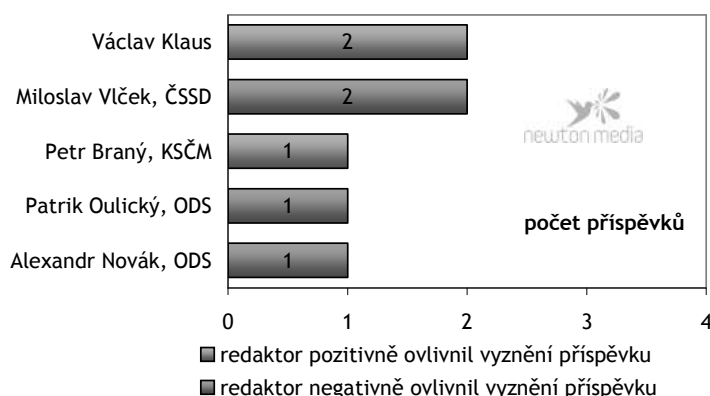

Grafy představují nejčastěji medializované politiky ve zpravodajství České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Na vrcholu žebříčku politiků podle zastoupení ve zpravodajských pořadech poprvé v letošním roce stanul prezident **Václav Klaus**. Svého doposud nejlepšího umístění dosáhl i volební leader ODS **Petr Nečas**, který skončil s odstupem čtyř příspěvků na druhé pozici. Trojici nejmedializovanějších politiků doplnil předseda ČSSD **Jiří Paroubek**, jenž si však oproti březnu o jednu příčku pohorsil. Z volebních leaderů osmi politických stran, které mají reálnou šanci uspět ve sněmovních volbách, se mezi první dvacítku neprobojoval jen šéf Věcí veřejných Radek John (32. místo, mimo graf).
- Do horních pater žebříčku pronikli i politici, jejichž medializace měla problematické rysy. Jednalo se především o odstoupivšího šéfa Sněmovny **Miloslava Vlčka**, podezřelého z lobbování za dotaci pro svého přítele a z porušení zákona proti praní špinavých peněz, a aktéra brněnské korupční kauzy **Radovana Novotného** a **Aleše Kvapila**, kteří byli na kauci propuštěni z vazby. Představitelé brněnské ODS měli podle obžaloby požadovat po podnikateli Jiřím Štoplovi čtyři miliony korun za odstranění překážek při vzniku jeho stavebního projektu. Oba brněnští politici drželi dubnový primát v počtu **ambivalentních** příspěvků (shodně po 18).
- Celkem osm politiků si připsalo alespoň jeden **negativní** příspěvek, přičemž nejčastěji se s kritikou potýkal výše zmíněný **Miloslav Vlček**. U dvou ze čtyř negativně zabarvených referencí byl pozorován vliv vyjádření redaktora ČT na celkové Vlčkově hodnocení. V obou případech se jednalo o následující komentář Lukáše Dolanského: „Vlček neustál to, že několikrát za sebou lhal, když vysvětloval svoje kauzy“ (Události a Události, komentáře - shodně 22.4.2010). V podobném duchu se nesl i uvozuující proslov moderátora Romana Pistoriuse k reportáži odvysílané v Událostech: „Politickou kariéru třetího nejvyššího postaveného muže země ukončily jeho lži a polopravdy při vysvětlování sporných kauz“ (22.4.2010). Zbývající dva negativní příspěvky byly odvysílané o den dříve a obsahovaly příznání Miloslava Vlčka, že porušil zákon, když vrátil svému příteli milion korun v hotovosti, a nikoli bankovním převodem (Události a Události, komentáře - shodně 21.4.2010).

- Čtyři politici zaznamenali po dvou **negativních** příspěvcích. Jedním z nich byl starosta Prahy 5 **Milan Jančík**, o jehož odstoupení z funkce usilují některé špičky ODS (Události 2.4.2010) a který čelí podezření, že nestandardně vystudoval plzeňskou právnickou fakultu (Události 15.4.2010). U bývalých místopředsedů KSČM **Jiřího Dolejše** a **Čeňka Miloty** (oba mimo graf) připomněla ČT jejich korupční chování, když byli ochotni za milion korun podporovat měkčí podobu loterijního zákona. Policie však nedávno případ odložila (Události a Události, komentáře - shodně 2.4.2010). Ministrovi průmyslu **Vladimíru Tošovskému** (taktéž mimo graf) udělila organizace Děti země titul Ropák 2009, což se promítlo do obsahu dvou krátkých negativně laděných zpráv (Události a Události, komentáře - shodně 30.4.2010). V jednom případě směřovala kritika na adresu „*kmotrů ODS*“ **Patrika Oulického** a **Alexandra Nováka**, přičemž jejich hodnocení ovlivnilo především vyjádření redaktorky Terezy Baldové (viz 2. odstavec kap. [2.2.1.3.](#)). Jednou byla negativně hodnocena i chomutovská primátorka **Ivana Řápková**, která se vedle Milana Jančíka objevila na seznamu tzv. rychlostudentů plzeňských práv, jimž nyní hrozí odebrání magisterského titulu (Události 15.4.2010).
- Minimálně jeden **pozitivní** příspěvek byl zaznamenán u sedmi politiků. Nejlépe si vedl premiér **Jan Fischer** se šesti kladně zbarvenými příspěvky, jež se točily kolem dvou námětů, a sice pochvaly od generálního tajemníka OECD José Angela Gurríy, který označil českého ministerského předsedu za silnou osobnost (Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 6.4.2010), a Fischerova vítězství v konkurzu na post viceprezidenta Evropské banky pro obnovu a rozvoj (Události v regionech - Praha, Události a Události, komentáře - shodně 21.4.2010). Dva pozitivní příspěvky o **Václavu Klausovi** se nacházely v rámci jednoho vydání brněnských Událostí v regionech, přičemž v obou případech se na prezidentově kladném hodnocení podílely výroky moderátora resp. redaktorky ČT. V přehledu zpráv moderátor Petr Malý stručně vylíčil, co všechno Václav Klaus „*stihl*“ při návštěvě Brna. V samotné reportáži redaktorka Lea Surovcová mimo jiné popisovala prezidentovu návštěvu na jedné z brněnských škol: „*Václav Klaus sršel humorem, a dokonce si zadebatoval se studenty hned na několik témat*“ (12.4.2010). **Pozitivním** směrem ovlivnil hodnocení poslance **Petra Braného** redaktor Lukáš Dolánský, jenž jej představil jako bojovníka za zdanění poslaneckých náhrad. K této úpravě se poslanci zavázali před půlrokem, ale příslušný zákon Sněmovnou dosud neprošel. Redaktor ČT k tomu poznamenal: „*Jenže teď se ukazuje, že zákon, který předložil právě komunistický poslanec Petr Braný už loni, nebyli poslanci téměř za půl roku schopni projednat a schválit. Branému navíc velmi často v kuloárech naznačovali, že nemá šanci uspět*“ (Události 24.4.2010).
- Hned ke třem politikům se stavěla pozitivně krátká zpráva týkající se průzkumu agentury STEM. Mezi trojicí nejpopulárnějších politiků se umístili **Radek John** (mimo graf), **Bohuslav Sobotka** a **Karel Schwarzenberg** (Události 19.4.2010). Jeden příspěvek v Událostech v regionech - Praha (2.4.2010) vyzněl kladně pro ministra financí **Eduarda Janotu**, který obnovil pracovní komisi pro reformu rozpočtového určení daní, což podle ČT malé obce a města vítají.

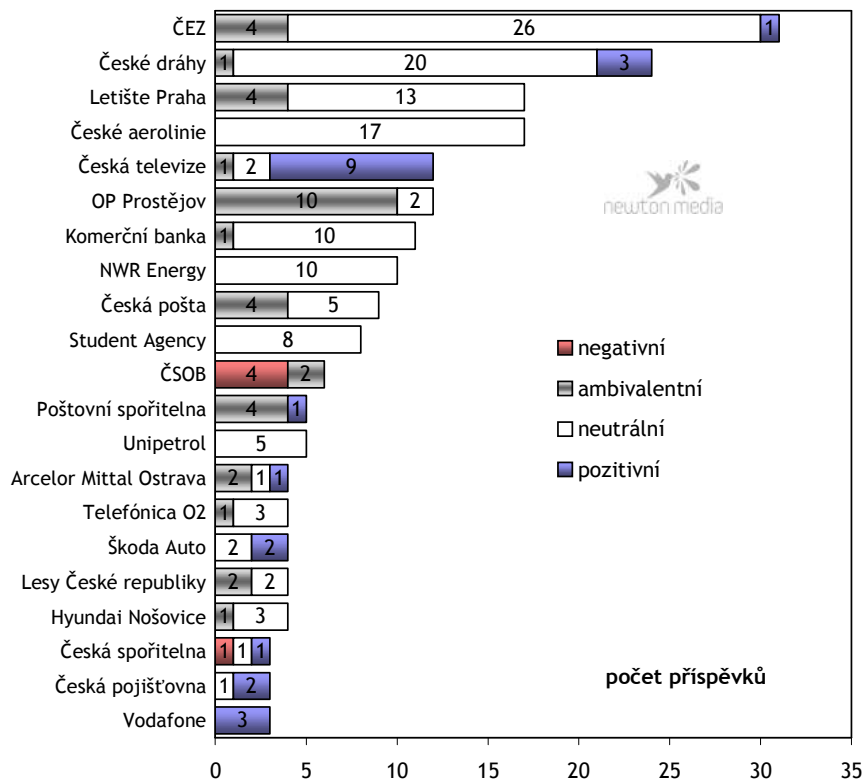
2.2.2.1. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zbarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

2.3. Ekonomické zpravodajství

Nejčastěji medializované společnosti - podle hodnocení

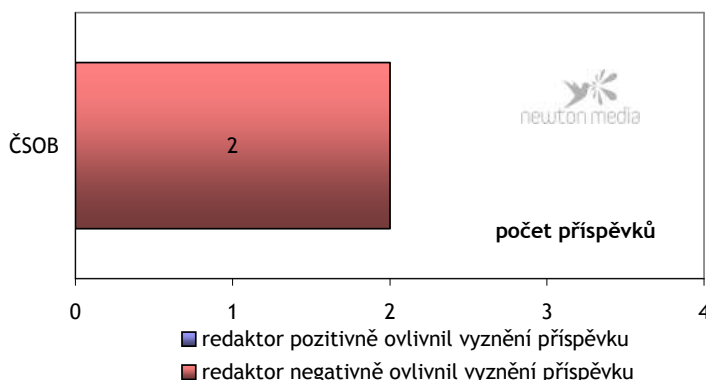

V grafu jsou zachyceny společnosti, jež byly nejčastěji medializovány ve zpravodajských pořadech ČT.

- Nejmedializovanější společností ve zpravodajství ČT se počtvrté v řadě stal **ČEZ**, jehož obraz se v porovnání s předcházejícími měsíci zlepšil. O společnosti neodvysílala Česká televize ani jeden negativní příspěvek, navíc počet **ambivalentních** referencí klesl na třetinu březnové hodnoty (z 12 na 4). Tři ze čtyř dubnových nejednoznačných příspěvků se zabíraly rekonstrukcí elektrárny Pruněřov, proti jejíž podobě protestovala některá ekologická sdružení a Strana zelených (Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 29.4.2010). Ambivalentní hodnocení čtvrtého příspěvku vyplynulo z debaty redaktorky Sandry Parmové a makléře společnosti Patria Direct Romana Koděry, zda je pro investory zajímavé nakupovat na burze akcie ČEZu (Ekonomika 6.4.2010). **Pozitivní** zpráva obecně konstatovala, že ČEZ byl v loňském roce „úspěšný“ (Ekonomika 19.4.2010).
- Devět **pozitivních** příspěvků upozorňovalo na různá ocenění pro **Českou televizi**. Jednalo se o ocenění od společnosti Skylink za dlouhodobou spolupráci v oblasti digitálního šíření programu pomocí satelitu (Události 7.4.2010), cenu Nadačního fondu Josefa Luxe pro ČT za cyklus Historie.cs (Události a Události, komentáře - shodně 15.4.2010), ocenění televize v soutěži Média na pomoc památkám (Události v regionech - Praha a Události v regionech - Ostrava - shodně 16.4.2010), úspěch ostravského studia ČT v mezinárodním hodnocení veřejnoprávních televizí (Události a Události, komentáře - shodně 16.4.2010) a cenu Zlatý Promax udělenou ČT za kampaň Kroky svobody (Události, komentáře 20.4.2010 a Události 21.4.2010). **Ambivalentní** příspěvek odkazoval na kritiku ČT ze strany náměstka ministryně zdravotnictví Marka Šnajdra, jenž plísnil tvůrce pořadu Reportéři ČT kvůli reportážím o případu Diag Human (Události 12.4.2010).

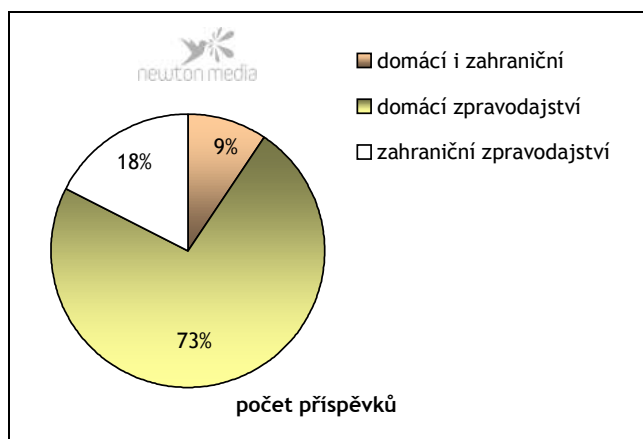
- Třikrát bylo **pozitivní** vyznění příspěvku pozorováno u společností **Vodafone** a **České dráhy**. U prvně jmenované firmy se všechny příspěvky vázaly k titulu **Manažerka roku 2009** pro ředitelku Vodafone Muriel Antonovou (Události, Ekonomika a Události, komentáře - shodně 22.4.2010). Dvě ze tří kladně laděných referencí o **Českých drahách** chválily jejich novou službu umožňující vypůjčit si na jednom nádraží kolo a na jiném ho vrátit (Události v regionech 3.4.2010 a Události v regionech - Praha 13.4.2010). Třetí reportáž popisovala propagační akci drah, během níž jezdily vlaky mezi Havířovem a Ostravou za pouhou jednu korunu. Podle ČT přilákala akce značný počet cestujících (Události v regionech - Ostrava 26.4.2010).
- Po dvou **pozitivních** zprávách si připsaly tři tuzemské ekonomické subjekty. **Škoda Auto** zvýšila v prvních třech měsících tohoto roku produkci nejvíce ze všech tuzemských automobilek (Ekonomika a Události, komentáře - shodně 20.4.2010). O „*dobré hospodářské výsledky*“ **České pojišťovny** v loňském roce se zajímaly pořady Ekonomika a Události, komentáře (shodně 2.4.2010). U **PPF Group** byl při pozitivním hodnocení brán zřetel na její další expanzi, tedy na nákup části akcií italské pojišťovny Assicurazioni Generali (Ekonomika a události, komentáře - shodně 13.4.2010).
- Kladného hodnocení se v dubnovém zpravodajství ČT dostalo i **Poštovní spořitelně** (podle průzkumu organizace Člověk v tísni jako jediná z 8 největších tuzemských bank inzeruje skutečnou cenu půjček; Události v regionech - Praha 7.4.2010), společnosti **ArcelorMittal** (po loňské ztrátě čistý zisk v letošním prvním čtvrtletí; Události v regionech - Ostrava 29.4.2010) a **České spořitelně** (nárůst čistého zisku v prvním čtvrtletí; Ekonomika 30.4.2010).
- **Česká spořitelna** byla zároveň vedle **ČSOB** jednou ze dvou **negativně** hodnocených společností. Obě banky čelily kritice na místě, kde byla chválena Poštovní spořitelna (viz předcházející odstavec). Dobročinná organizace Člověk v tísni porovnávala deklarované a skutečné ceny spotřebitelských půjček, přičemž u České spořitelny a ČSOB byl reálná cena vyšší více než o pětinu (Události v regionech - Praha 7.4.2010). Vedle této zprávy podrobily ČSOB **kritice** ještě tři další příspěvky, které tematizovaly problém s platebními kartami jejích klientů, jimž byly některé transakce započteny dvakrát (Události v regionech, Události a Události, komentáře - shodně 27.4.2010). V reportážích odvysílaných v Událostech a Událostech, komentářích se do hodnocení banky promítly i výroky moderátorů Josefa Maršála i Jakuba Železného (oba zdůraznili, že ČSOB se začala případem zabývat až na základě podnětu ČT) a redaktorky Hany Vorlíčkové, podle níž „*obdobný problém neřeší ČSOB poprvé. Peníze banka neoprávněně strhávala z účtu svým klientům už před třemi lety.*“

2.3.1. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

2.4. Struktura zpravodajství podle geografického zaměření

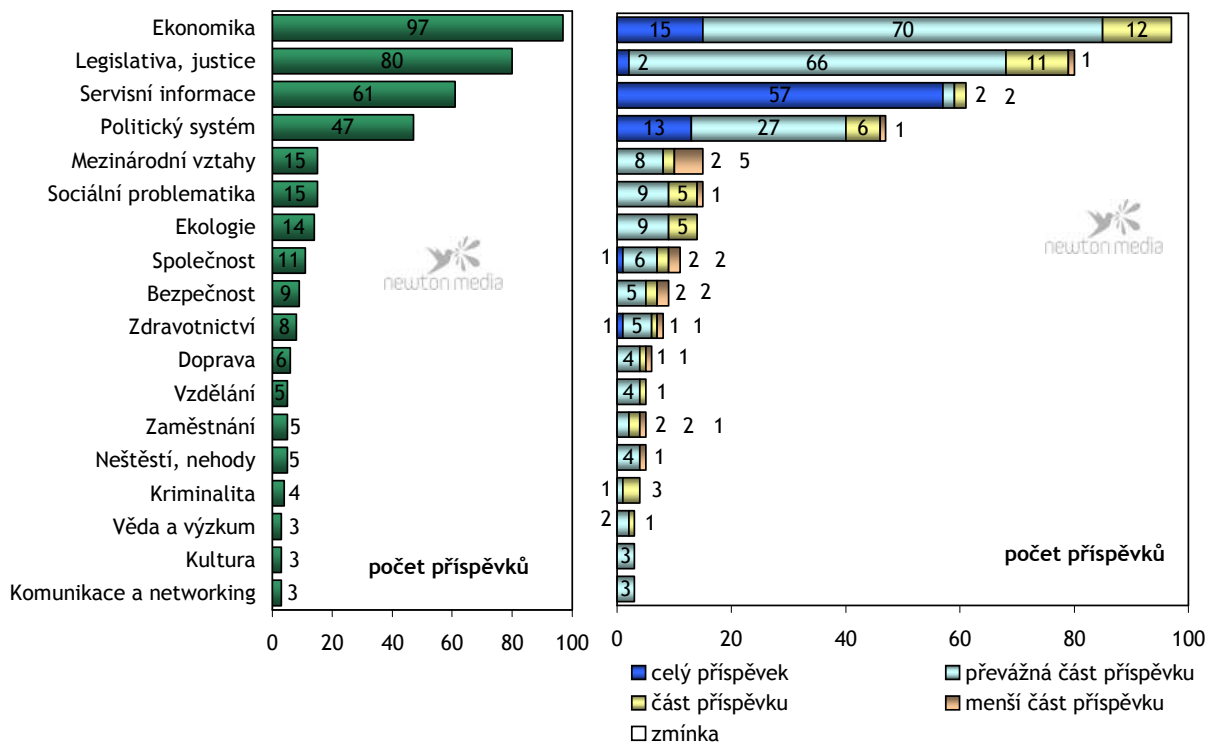

Graf ukazuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných zpravodajských pořadech České televize.

- Na události odehrávající se v ČR se soustředilo 73 % dubnových příspěvků, což bylo o čtyři procentní body méně než v předcházejícím měsíci. Shodně o dva procentní body posílily příspěvky ze zahraničí (z 16 % na 18 %) a příspěvky na rozhraní domácího i zahraničního zpravodajství (ze 7 % na 9 %).

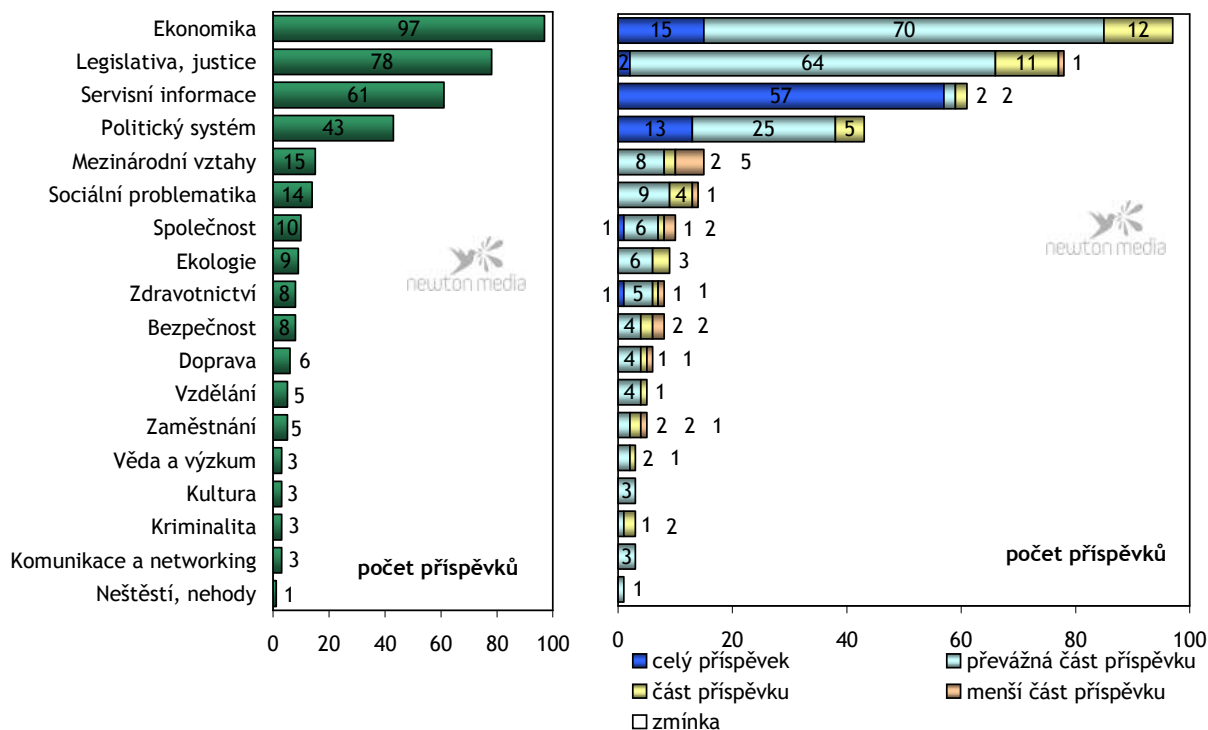
3. Analýza vyváženosti publicistických pořadů ČT

3.1. Tematická struktura publicistických pořadů

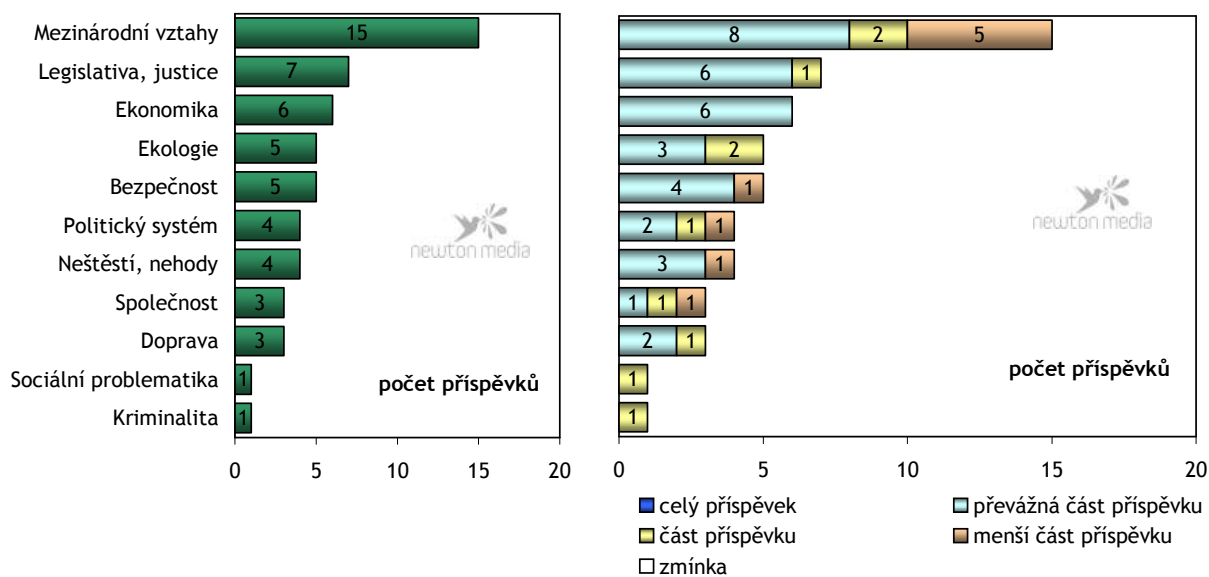

Grafy představují medializaci sledovaných tematických okruhů v publicistických pořadech České televize. Levý graf zohledňuje počet příspěvků; pravý graf ukazuje, kolik prostoru bylo tematickému okruhu v jednotlivých příspěvcích věnováno. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy). K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno více témat.

3.1.1. Domácí témata v publicistických pořadech

3.1.2. Zahraniční témata v publicistických pořadech

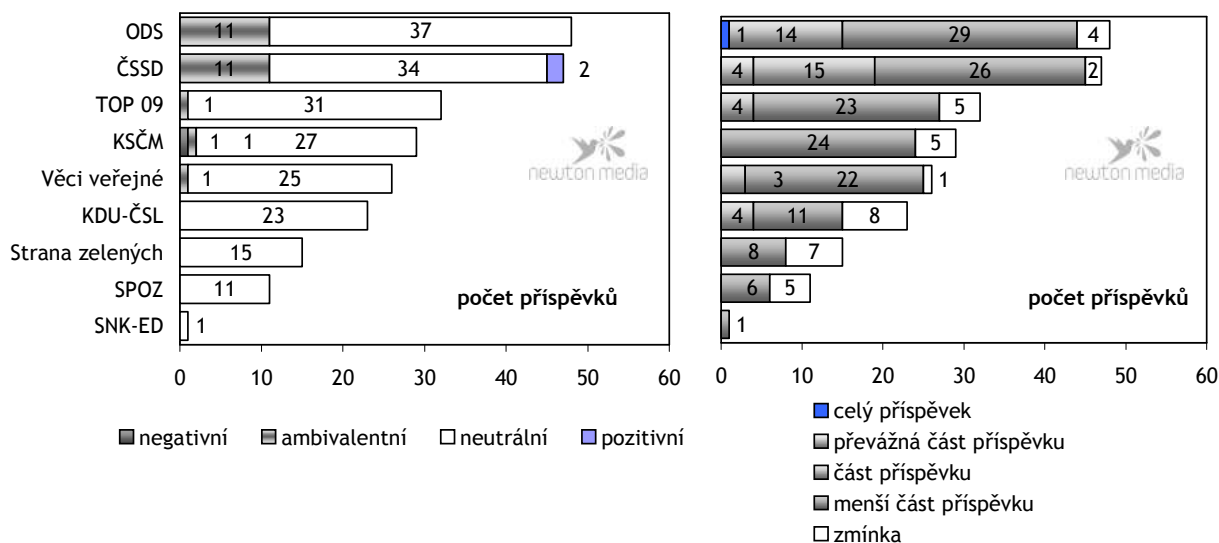
Grafy znázorňují medializaci jednotlivých tematických okruhů v publicistických pořadech ČT s ohledem na geografické zaměření příspěvků.

- Stejně jako v březnu byla v publicistické části ČT nejčastěji rozebírána **ekonomická témata** (97 příspěvků), přičemž medializaci tohoto okruhu obstarávaly především pořady POKR (32 příspěvků) a Černé ovce (31). Prvně zmíněný pořad se tradičně soustředil na představování rozličných podnikatelských příběhů a na čerpání prostředků z evropských fondů, dále pak nabízel rady týkající se podnikání (např. jak vést účetnictví, daňový kalendář atd.). Většina příspěvků pocházejících z Černých ovcí měla formu redakčního testu různých výrobků viny počínaje a blue ray přehrávači konče. Pořad se zaměřil rovněž na oblast bydlení či na případy nepoctivého podnikání. V Otázkách Václava Moravce (v nedělních i ve středečních předvolebních speciálech z regionů - dohromady 23 příspěvků k okruhu ekonomika) se diskutovalo spíše o makroekonomických tématech typu budoucnosti eurozóny, zadlužení jednotlivých států a o podmínkách pro podnikání v ČR. Ze zbývajících publicistických relací se na medializaci tematického okruhu ekonomika podílel nejvíce pořad Máte slovo (6 příspěvků), kde hosté Michaely Jílkové debatovali o státním dluhu České republiky či o důchodové reformě.
- Do okruhu **legislativa, justice** náleželo 80 příspěvků, přičemž k 60 z nich bylo zároveň přiřazeno téma ekonomika. Nejvíce příspěvků k danému okruhu přinesl pořad Černé ovce (30), který se věnoval žádoucí podobě kupní smlouvy při koupi bytu, zákonné předloze upravující zaokrouhlování cen v obchodech či případu, kdy po osmi měsících po návratu z dovolené dorazily motocyklistovi pokuty od italské policie za špatné parkování. Součástí pořadu byly i rubriky Poradna a Jak nenaletět, které pomáhaly divákům zorientovat se v různých legislativních záležitostech a ubránit se před nekalými podnikatelskými záměry. V Otázkách Václava Moravce (25) se hovořilo o různých legislativních předlohách týkajících se například afghánské mise české armády a boje proti korupci. Diskutováno zde bylo i dubnové rozhodnutí Ústavního soudu vyzývající politickou reprezentaci k odstranění diskriminace lidí s vyššími příjmy v tuzemském penzijním systému. Pořad POKR odvysílal k danému tématu devět příspěvků, k jejichž námětům patřilo hlavně čerpání evropských peněz a daňové poradenství podnikatelům. Po šesti příspěvcích se objevilo v pořadech Reportéři ČT a Máte slovo. Zatímco prvně jmenovaný pořad se zajímal například o smlouvu pražského magistrátu s nájemcem pražského výstaviště firmou Incheba, diskusní pořad Michaely Jílkové akcentoval mimo jiné problematiku nevýhodných spotřebitelských úvěrů. Jeden ze tří příspěvků pořadu 168 hodin pojednával o tzv. vraždách ze cti zaznamenaných mezi muslimskou komunitou v Německu.
- Téma **politický systém** (47 příspěvků) bylo nejsilněji zastoupeno v Otázkách Václava Moravce. Velkou roli v tom hrálo vysílání předvolebních speciálů z Jihočeského, Olomouckého, Ústeckého a Jihomoravského kraje (celkem 22 příspěvků). Politickým tématům se v rámci 11 reportáží věnoval pořad 168 hodin. Dva příspěvky pocházely z pořadu Reportéři ČT, který osvětlil výše zmíněný smluvní vztah pražského vedení se společností Incheba a referoval o případu čečenského uprchlíka, kterého ukrývá senátor Jaromír Štětina. V jediném příspěvku pořadu Máte slovo se do debaty o státním dluhu zapojil i volební leader ODS Petr Nečas.
- Více než polovinu příspěvků k okruhu **mezinárodní vztahy** odvysílala Česká televize v Otázkách Václava Moravce (8 z celkových 15). K probíraným tématům se zde řadily mimo jiné reakce okolního světa na tragický pád polského letadla u ruského Smolensku, afghánská mise či odhad budoucí vývoje eurozóny. Pořad POKR se ve čtyřech příspěvcích věnoval čerpání peněz z komunitárních i operačních programů. Reportéři ČT představili kauzu čečenského uprchlíka ukrývaného se v Česku (viz předcházející odstavec). V Černých ovcích se vyskytla reportáž o pokutě, již italská policie vyžaduje po českém motocyklistovi osm měsíců po jeho návratu do ČR (viz výše). Pořad 168 hodin nabídl pohled do zákulisí americko-ruského summitu v Praze, kde byla podepsána dohoda o snížení počtu jaderných zbraní.
- K okruhu **sociální systém** uveřejnila veřejnoprávní televize 15 příspěvků, z nichž sedm pocházelo z Otázek Václava Moravce, kde přišla na přetřes nutnost penzijní reformy či výše uvedené rozhodnutí Ústavního soudu, který zrušil k 30.9.2011 současný způsob výpočtu penzí, jenž podle něj diskriminuje lidi s vyššími příjmy. Šestice příspěvků pořadu Máte slovo cílila na důchodovou reformu, na volební slib ČSSD týkající se vyplácení tzv. 13. důchodů nebo na stanovování a placení výživného. V pořadu POKR bylo prezentováno využití prostředků z regionálního operačního programu na různé projekty ve Středočeském kraji - například na rekonstrukci mateřské školy v Kralupech. Ve 168 hodinách se objevila reportáž o tzv. vraždách ze cti mezi imigrynty v Německu (viz téma legislativa, justice).

3.2. Politické subjekty v publicistických pořadech ČT

3.2.1. Medializace politických stran

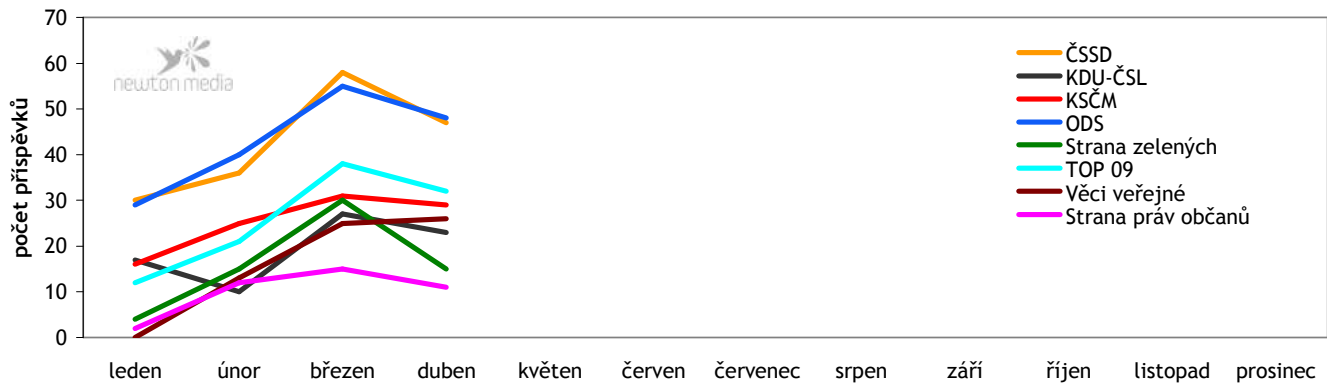
3.2.1.1. Politické strany - podle počtu a rozsahu příspěvků

Grafy znázorňují publicitu jednotlivých politických stran v publicistických pořadech České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf zohledňuje prostor věnovaný stranám v rámci příspěvků.

- Na špici žebříčku stran v publicistických pořadech se od začátku roku pravidelně střídají **ODS** a **ČSSD**. Tentokrát za delší konec provazu tahali občanští demokraté, i když jejich náskok před sociální demokracií činil pouhý jeden příspěvek. Třetí pozici uhájila **TOP 09**, jejíž postupný vzestup v žebříčku, který byl pozorován od začátku roku, se tak zastavil. Ani na umístění **KSČM** se nic nezměnilo, když skončila znovu na čtvrtém místě. Svého doposud nejlepšího výsledku dosáhly **Věci veřejné**, kterým náležela pátá pozice. **KDU-ČSL** si nepolepšila ani nepohoršila, neboť se opět umístila na šesté pozici. O dvě příčky (z 5. na 7.) klesla **Strana zelených**. Postavení **Strany práv občanů - Zemanovci** v žebříčku nedoznalo žádných změn (opět 8. místo).

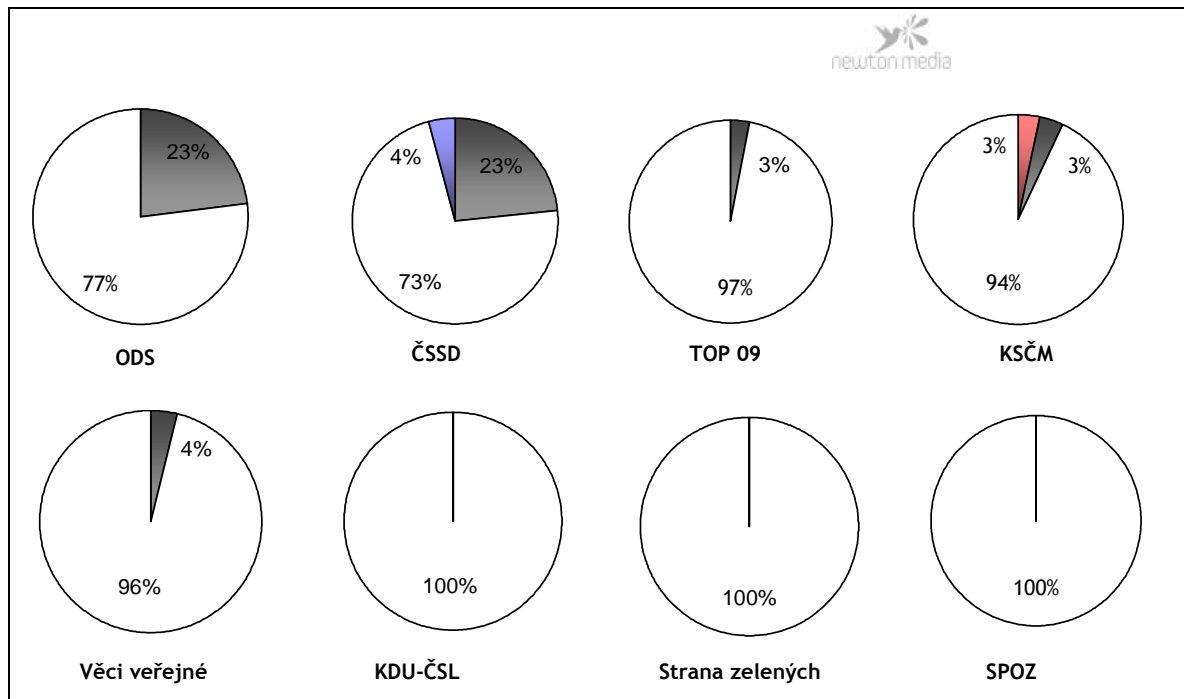
3.2.1.2. Vývoj medializace vybraných stran

Graf znázorňuje vývoj medializace vybraných stran v publicistických pořadech ČT v roce 2010.

- Vyjma **Věci veřejných**, jejichž medializace se nepatrně zvýšila (z 25 na 26 příspěvků), bylo u všech stran zaznamenáno snížení počtu příspěvků. Nejvýraznější meziměsíční propad nastal u **Strany zelených** (ze 30 na 15 příspěvků, tj. o 50 %). Zhruba o čtvrtinu (o 27 %) klesl počet příspěvků u **Strany práv občanů** (z 15 na 11 příspěvků). **ČSSD** vykázala 19% pokles (z 58 na 47 referencí), o něco pomalejším tempem se snížila publicita **TOP 09** (o 16 %; z 38 na 32), **KDU-ČSL** (o 15 %; z 27 na 23) i **ODS** (o 13 %; z 55 na 48). V porovnání s březnem ztratila **KSČM** dva příspěvky (pokles z 31 na 29, tj. o 6 %).
- **Celkový propad medializace politických stran** lze částečně přičíst v porovnání s březnem menšímu počtu vydání Otázek Václava Moravce. Platilo to jak pro pravidelný nedělní pořad (v březnu vysílán 4x, v dubnu vzhledem k velikonočním svátkům jen 3x), tak i pro středeční předvolební speciály (březen - 5x, duben - 4 x). Obdobná situace nastala i u 168 hodin, které se rovněž o Velikonocích nevysílaly a počet jejich vydání se tak proti předchozímu měsíci zredukoval ze čtyř na tři.
- Nepatrný vzestup publicity **Věci veřejných** pramenil z účasti jejich předsedy Radka Johna v nedělních Otázkách (18.4.2010), díky níž si strana připsala čtyři příspěvky. V minulém měsíci byla strana medializována pouze v předvolebních speciálech, přičemž ostatní publicistické pořady se jí nezabývaly. Výjimku představoval jeden příspěvek o Markétě Reedové z nedělních Otázek datovaných 28.3.2010.
- **Strana zelených** trčila v dubnu hlavně z toho důvodu, že kritéria pro nominaci svého kandidáta do regionálních vydání Otázek splnila pouze jednou, a to ve speciálu vysílaném z Jihočeského kraje (7.4.2010). V březnu byla v tomto ohledu úspěšnější, když v předvolebních průzkumech agentur STEM a SC&C překročila hranici 5 % hlasů dvakrát. Stalo se tak v Pardubickém (3.3.2010) a Plzeňském kraji (24.3.2010). Do všech dubnových speciálů se podařilo nominovat **ODS**, **ČSSD**, **TOP 09**, **KSČM** a **Věcem veřejným**. Tyto subjekty zároveň obsadily prvních pět míst v žebříčku podle počtu výskytů v publicistických pořadech ČT (viz graf [2.2.1.1.](#)).

3.2.1.3. Poměr hodnotově zabarvené medializace vybraných stran

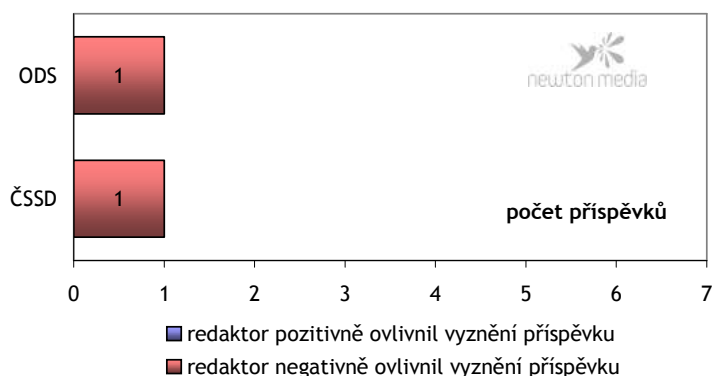
Graf ukazuje poměr medializace vybraných politických subjektů v publicistických pořadech ČT.

- Obě velké strany si připsaly po 11 ambivalentních příspěvcích (v obou případech 23 % celkové medializace). Sedm dubnových příspěvků hodnotilo nejednoznačně jak ODS, tak ČSSD. Zčásti se do hodnocení těchto příspěvků promítla vzájemná výměna názorů mezi předsedou ČSSD Jiřím Paroubkem a volebním leaderem ODS Petrem Nečasem v Otázkách Václava Moravce z 11.4.2010 (2 příspěvky). Výsek z jejich diskuse opatřený komentářem odvislal o týden později pořad 168 hodin. Hodnocení obou aktérů (viz graf 3.2.2.1.) i jejich stran (viz graf 3.2.1.4.) ovlivnilo negativním směrem úvodní vyjádření moderátorky Nory Fridrichové: „Vzduchem létaly miliardy a vzájemné urážky. A na konci byl z jednoho Večerníček a z druhého Kašpárek. Veselo by opravdu bylo, kdyby ovšem v tomto boji nešlo o pravděpodobného příštího premiéra“ (168 hodin 18.4.2010). Vzhledem k prostoru pro vyjádření, kteří oba leaderi dostali v rámci tohoto příspěvku, bylo jejich celkové hodnocení ambivalentní. V pořadu 168 hodin se nacházel ještě jeden příspěvek s ambivalentním hodnocením obou stran. Jednalo se o reportáž popisující negativní kampaň, pomocí níž se ODS a ČSSD proti sobě vzájemně vymezují (11.4.2010). V diskusním pořadu Máte slovo (8.4.2010) byly částečně zpochybněny plány obou stran vázající se k penzijní reformě. Jeden ambivalentní příspěvek zohledňoval rozepří mezi občanskými a sociálními demokraty kvůli vnášení informací z policejního spisu Krakatice do předvolební kampaně (Otázky VM 18.4.2010). Zbývající „společný“ ambivalentní příspěvek pocházel z Otázek vysílaných z Ústeckého kraje (21.4.2010), kde předseda ČSSD Jiří Paroubek vysvětloval postoj strany k aféře šéfa sněmovny Vlčka (ČSSD) a místopředseda ODS Petr Gandalovič zodpovídal moderátorovu otázku, zdali jeho strana nespolehá, že Vlčkova kauza překryje její aféry typu Opencard.
- K námětům příspěvků, které se stavěly ambivalentně k ODS, nikoli však již k ČSSD, patřila například údajná propojenost Věci veřejných a ODS. Ministr vnitra Martin Pecina se v této souvislosti odvolával na slova Mirka Topolánka, podle něhož jsou Věci veřejné projektem „mafiánské části ODS“. Proti tvrzení ministra Peciny se ohradil ve studiu přítomný šéf Věci veřejných Radek John (Otázky Václava Moravce 18.4.2010; příspěvek byl hodnocený jako ambivalentní i pro VV).
- Čtyři ambivalentní příspěvky, v nichž byla nejednoznačně hodnocena pouze ČSSD, se mimo jiné týkaly jejího nesouhlasu s navýšením počtu českých vojáků v afghánské misi (Otázky VM 18.4.2010) či jejího volebního slibu

vyplatit tzv. 13. důchody ze zisku společnosti ČEZ (Máte slovo 8.4.2010). Oba dva **pozitivní** příspěvky o ČSSD vypíchly její výrazný nárůst před ODS ve volebních preferencích v Olomouckém i Ústeckém kraji (Otázky VM - speciál 14.4.2010 a 21.4.2010).

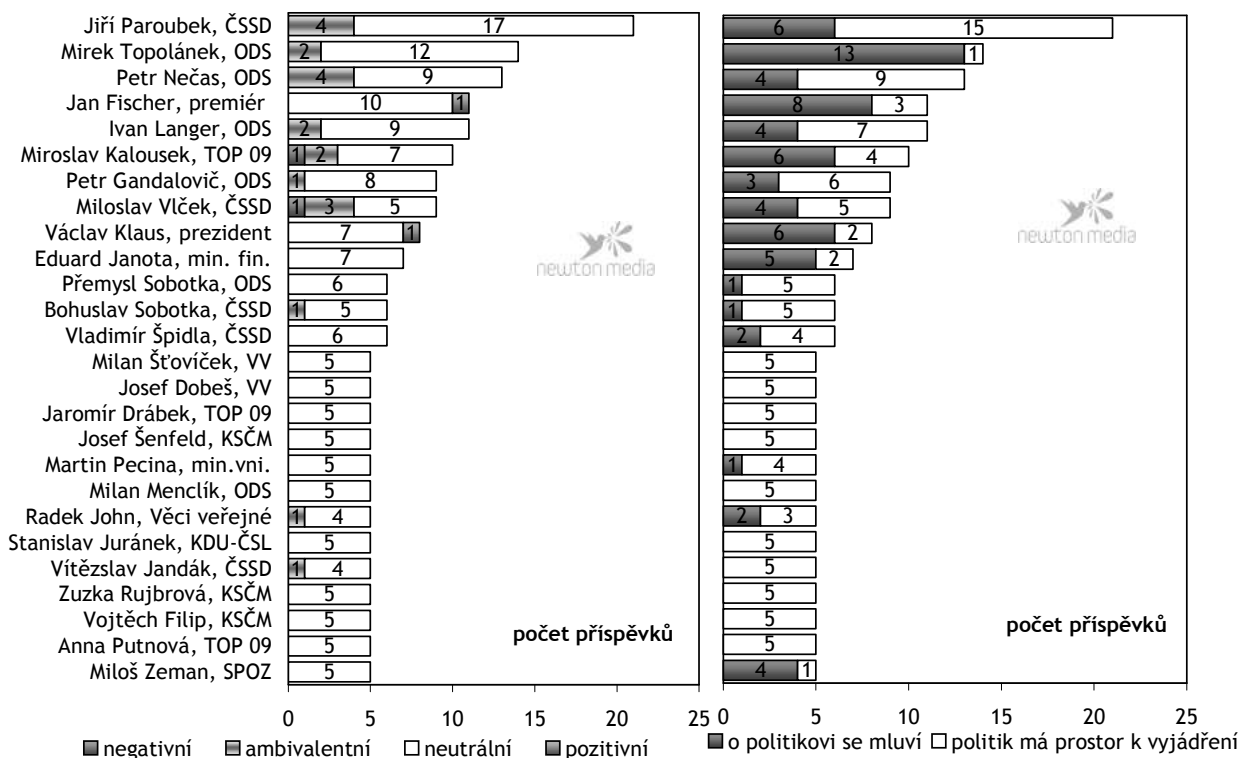
- **Ambivalentně** pro **TOP 09** vyzněla promluva redaktora Miroslava Koreckého, jenž sarkasticky komentoval plán této strany vylepit ve středních Čechách na auta 500 samolepek s krajským leaderem Miroslavem Kalouskem (viz 3. odstavec kap. [3.2.2.](#)).
- Ambivalentní i negativní příspěvek o **KSČM** pocházel z Otázek Václava Moravce vysílaných 18.4.2010. **Ambivalentně** zabarvená poznámka z úst šéfa Senátu Přemysla Sobotky zazněla v první hodině vysílání a vztahovala se k přístupu komunistů k působení českých vojáků v Afghánistánu. Ve druhé části pořadu **kritizoval** Radek John bývalého komunistického místopředsedu Jiřího Dolejše, který byl ochotný za milion korun pro KSČM iniciovat změnu loterijního zákona.

3.2.1.4. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

3.2.2. Medializace politiků v publicistických pořadech

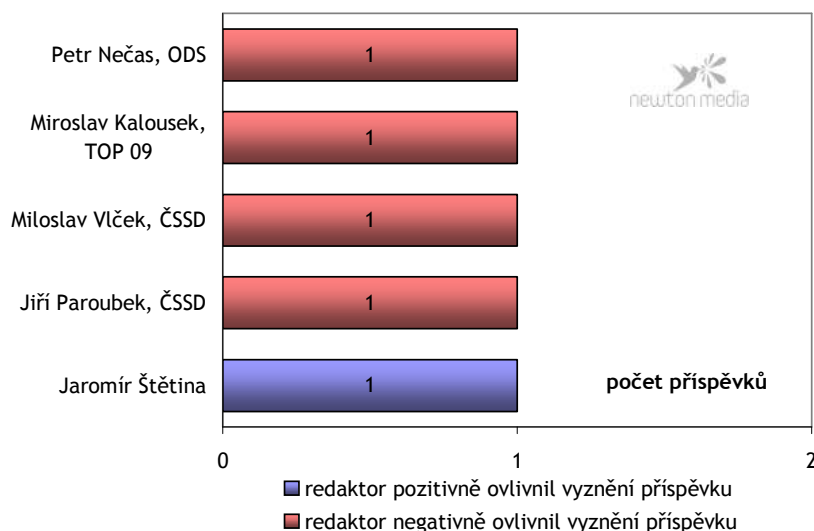
Grafy představují nejčastěji medializované politiky v publicistice České televize. Zatímco levý graf přihlíží k hodnotovému zabarvení příspěvků, pravý graf rozlišuje, zda byl politik v příspěvku zmíněn či přímo citován.

- Premiér **Jan Fischer**, jenž po celé první čtvrtletí neopustil první příčku žebříčku politiků, klesl v dubnu až na čtvrté místo. Jím uvolněnou pozici zaujal předseda ČSSD Jiří Paroubek, za kterým následovali volební leader ODS Petr Nečas a odstoupivší šéf této strany Mirek Topolánek. Pořadí na čelných místech bylo opět významně ovlivněno skladbou hostů speciálů Otázek Václava Moravce. Mnozí z jejích účastníků se tak mezi nejmedializovanějšími politiky v publicistice ČT objevili vůbec poprvé (např. Josef Dobeš, Anna Putnová či Milan Štoviček).
- Čtyři politici se v publicistické části dubnového vysílání ČT setkali s **pozitivním** hodnocením. Hned trojici ústavních činitelů pochválil za zvládnutí pražského summitu prezidentů USA a Ruska předseda ČSSD Jiří Paroubek: „*Tak já bych chtěl především ocenit jednak pana prezidenta, jednak předsedu vlády Fischera, také ministra zahraničních věcí Kohouta za naprosto profesionálně odvedenou práci*“ (Otázky VM 11.4.2010; Jan Kohout - mimo graf). Rovněž Paroubkův partner v diskusi, Petr Nečas mínil, že **Václav Klaus** „*to setkání zvládnul naprosto bravurně.*“ Senátor **Jaromír Štětina** byl pozitivně hodnocen ze strany tvůrců pořadu Reportéři ČT, kteří kvitovali jeho vklad do případu čečenského uprchlíka, jehož žádost o azyl v Česku zůstala oslyšena, přestože mu prý v případě návratu domů hrozí smrt. Reportér Lukáš Landa vyzdvihl, že se senátor vydal do uprchlíkovy domoviny, aby přivezl důkazy na jeho obranu: „*Senátor Štětina se zatím rozpomněl na svůj dobrodružný život válečného reportéra a rozhodl se Timurovi pomoci*“ (26.4.2010 - viz graf [3.2.2.1.](#)).
- **Negativní** příspěvek si připsali Jiří Dolejš, Miroslav Kalousek a Miloslav Vlček. Zatímco v případě bývalého místopředsedy KSČM **Dolejše** pocházela kritika z úst předsedy Věci veřejných Radka Johna (viz poslední odstavec kap. [3.2.1.3.](#)), u **Miroslava Kalouska** a **Miloslava Vlčka** měly vliv na jejich hodnocení výroky

redaktorů veřejnoprávní televize (viz graf [3.2.2.1.](#)). V pořadu 168 hodin glosoval Miroslav Korecký předvolební kampaň TOP 09 ve středních Čechách: „Uklidňujeme národ. 500 bude jen samolepek na autech, jinak Miroslav Kalousek je pořád jen jeden a víc by jich tato země ani nemusela přežít“ (25.4.2010). Ve stejném vydání zmíněného pořadu přišla na přetřes rezignace šéfa Sněmovny Miloslava Vlčka, kterou komentovali redaktor Lukáš Dolanský (např. „Miloslav Vlček budil svým veřejným vystupováním úsměvy často“) a moderátorka Nora Fridrichová (např. „Tento třetí muž republiky se tak zamotal do svých kauz, že už se na to nemohla dívat ani rodná ČSSD“).

- Negativním směrem posouvaly výroky moderátorky Nory Fridrichové i hodnocení **Petra Nečase** a **Jiřího Paroubka** v příspěvku, který obsahoval ukázky z jejich diskuse v pořadu Otázky Václava Moravce. Jelikož však oba politici byli v reportáži hojně citováni, vyzněl příspěvek pro oba dva **ambivalentně** (168 hodin 18.4.2010 - viz 1. odstavec kap. [3.2.1.3.](#)).
- Největší počet **ambivalentních** příspěvků (4) se spojil právě s volebními leadery ODS a ČSSD **Petrem Nečasem** a **Jiřím Paroubkem**. Tato skutečnost vyplynula hlavně z jejich duelu v rámci Otázek Václava Moravce (poznámka: pořad se člení na více příspěvků), kde se spolu přeli, čímž vzájemně ovlivňovali své hodnocení. Všechny tři ambivalentní příspěvky o Miloslavu Vlčkovi souvisely s jeho sporným vysvětlováním některých kauz (lobbování za dotaci pro spřáteleného podnikatele, vracení milionové půjčky v hotovosti), které nakonec vedlo k jeho odchodu z čela Poslanecké sněmovny.

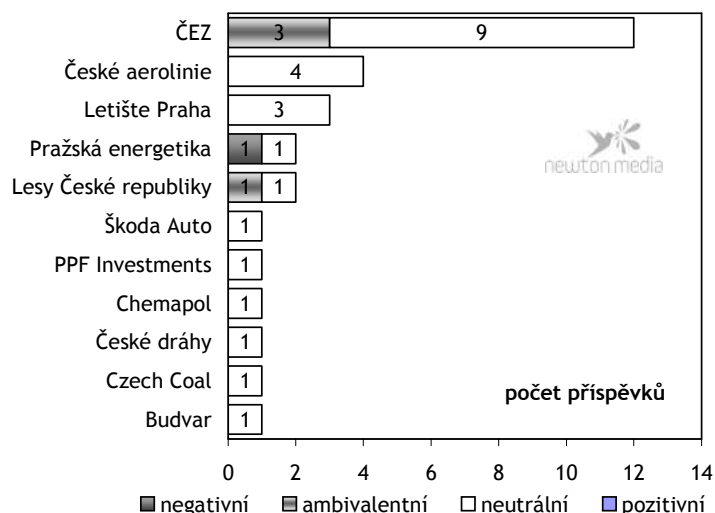
3.2.2.1. Vliv redaktora

Graf ukazuje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o jednotlivých politicích.

3.3. Medializace ekonomických subjektů v publicistických pořadech

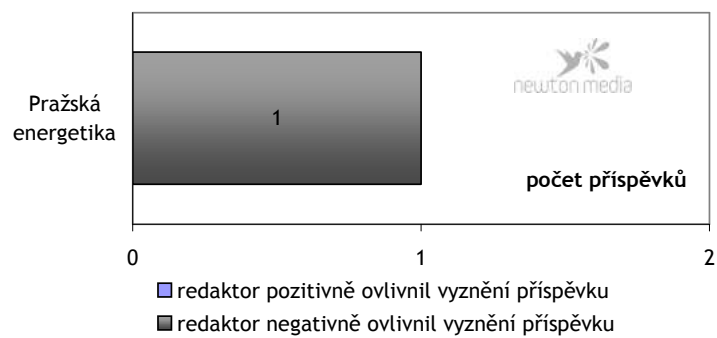
3.3.1. Nejčastěji medializované společnosti v publicistických pořadech - podle hodnocení

Graf zachycuje publicitu významných tuzemských firem v publicistických pořadech České televize.

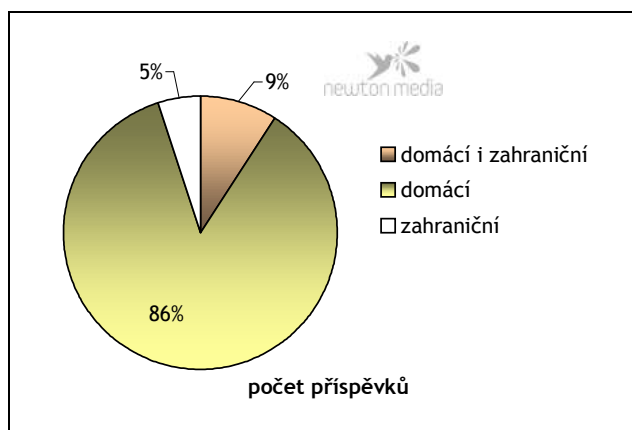
- Stejně jako v předcházejícím měsíci i v dubnu platil **ČEZ** za nejčastěji uváděný ekonomický subjekt v publicistických pořadech České televize. Jeden ze tří **ambivalentních** příspěvků přinesl pořad Reportéři ČT, který se zajímal o fungování největší tuzemské elektrárny na biomasu, již od loňského roku vlastní ČEZ. Reportáž poukázala na skutečnost, že vnitřek „ekologické“ elektrárny skrývá kotel na mazut. V okolí elektrárny se navíc vyskytují saze, což by nasvědčovalo tomu, že vedle biomasy je zde spalován právě mazut. Elektrárna však podle ČT dostala stamilionovou dotaci na výrobu čisté energie. Mluvíci společnosti ČEZ Eva Nováková označila kotle na mazut za „záložní kotle“, které jsou využívány jen v případě nouze (19.4.2010). Zbývající dva nejednoznačné příspěvky se objevily v ústeckém speciálu Otázek Václava Moravce (21.4.2010). Jejich námětem byly ceny elektřiny v ČR, jež podle některých diskutujících tlačí vzhůru monopol společnosti ČEZ, a spor o vhodnou formu modernizace elektrárny Prunéřov.
- **Negativně** vyzněla pro **Pražskou energetiku** reportáž o jejím záměru postavit plynovou elektrárnu v pražských Bohnicích. Podle Reportérů ČT se společnost během posuzování vlivu stavby na životní prostředí dopustila manipulace s fakty. Redaktor Filip Černý jednání firmy přiblížil následovně: „A co udělala Pražská energetika? Vzala měření ze suché turbíny a označila je za měření z výkonnější mokré turbíny WLE. Prostě turbíny zaměnila a českým orgánům tvrdila, že ukázková elektrárna v Exeteru, jejíž data předkládá, používá stejnou verzi turbíny, jako chce Praha koupit. Ale to nebyla pravda. My jsme zjistili, že v Exeteru pracuje turbína suchá DLE. Na základě této záměny dat přitom dostala bohnická elektrárna souhlasné stanovisko ministerstva životního prostředí“ (26.4.2010 - viz graf [3.3.1.1.](#)).
- **Lesy ČR** zmínil v **ambivalentním** duchu moderátor Václav Moravec, když připomínal dřívější zakázky tehdejšího novináře Radka Johna pro státní firmy (Otázky Václava Moravce 18.4.2010).

3.3.1.1. Vliv redaktora

Graf ilustruje, do jaké míry a jakým směrem ovlivnila aktivita redaktorů ČT hodnotové zabarvení příspěvků o sledovaných subjektech.

3.4. Struktura publicistických pořadů podle geografického zaměření

Graf znázorňuje poměr příspěvků z domova a ze zahraničí ve sledovaných publicistických pořadech České televize.

- Taktéž v publicistice klesl o čtyři procentní body podíl domácích příspěvků (z 90 % na 86 %). Příspěvky ze zahraničí a reference informující současně o dění doma i v cizině si polepsily o dva procentní body (ze 3 % na 5 %, resp. ze 7 % na 9 %).

4. Metodika

4.1. Úvodem

Cílem analýzy je poskytnout **České televizi** nezávislé, spolehlivé a věrohodné podklady, které napomůžou při posuzování vyváženosti zpravodajských a publicistických pořadů. Pod pojmem **vyváženost** se podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, rozumí zejména to, aby „*nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě*“. Z dikce zákona vyplývá, že vyváženost je možné a nutné posuzovat pouze v celku vysílaného programu. Tato analýza se soustředí na **nejdůležitější zpravodajské a publicistické pořady České televize** ([viz kap. 5.](#)).

Odborníci na média se většinou shodují, že při posuzování vyváženosti vysílání je nutné rozlišovat **zpravodajské a publicistické pořady**. Zatímco zpravodajství by mělo nabízet věcné, objektivní informace nutné pro svobodné vytváření názorů bez hodnotícího komentáře (viz Rada pro rozhlasové a televizní vysílání; <http://www.rrtv.cz/cz/static/faq/objektivita.htm>), v publicistických pořadech se u komentátora či redaktora nějaká forma hodnocení očekává (to ovšem neplatí pro moderátora diskusních pořadů). Tato analýza uvedené základní odlišení zohledňuje, když posuzuje zpravodajské a publicistické pořady České televize odděleně. Ze zpravodajských relací jsou sledovány Události, Události v regionech, Ekonomika a Události, komentáře, z publicistických pořadů pak Otázky Václava Moravce, POKR, Reportéři ČT, 168 hodin, Černé ovce a Máte slovo.

Základní analyzovanou jednotkou je **pořad**, zpravodajské a publicistické pořady jsou dále členěny na jednotlivé **příspěvky**. Jako příspěvek je v analýze označen úsek informující o jedné události - zpravidla buď ve formě informace přečtené moderátorem ve studiu nebo ve formě reportáže natočené mimo studio, kterou moderátor uvede.

4.2. Kritéria pro posuzování vyváženosti

Pro potřeby posuzování vyváženosti ve zpravodajství a publicistice analýza sleduje následující kritéria:

4.2.1. Tematická struktura zpravodajských a publicistických pořadů

Vyváženost ve zpravodajství se kromě poskytování věcných informací projevuje i **tematickou pestrostí** (např. viz Výroční zpráva Rady Českého rozhlasu o činnosti Českého rozhlasu za rok 2000). Analýza se zaměřuje na sledování **nejdůležitějších tematických okruhů** vyskytujících se ve zpravodajských a publicistických pořadech České televize. U jednotlivých tematických okruhů se sleduje počet příspěvků, jejich geografické zaměření (viz níže) a rozsah informace o daném tématu v jednotlivých příspěvcích. Tematické okruhy se člení do jednotlivých podtémat (viz příloha analýzy, tzv. Tematický strom).

K jednomu příspěvku mohlo být přiřazeno i **více tematických okruhů**.

Sledované **tematické okruhy**: Bezpečnost, Doprava, Ekologie, Ekonomika, Komunikace a networking, Kriminalita, Legistiva a justice, Mezinárodní vztahy, Neštěstí a nehody, Politický systém, Servisní informace, Sociální problematika, Společnost, Sport, Věda a výzkum, Vzdělání, Zaměstnání, Zdravotnictví.

4.2.2. Rozsah informace v příspěvku

Dalším sledovaným kritériem je rozsah informace v příspěvku, tj. kolik prostoru bylo sledovanému tématu či politickým stranám věnováno v rámci jednotlivých příspěvků. Ty se pak členily do následujících skupin:

- **celý příspěvek:** sledované téma se stalo námětem celého příspěvku
- **převážná část:** téma bylo obsaženo v převážné části příspěvku (cca ¾)
- **část příspěvku:** tématem se zabírala zhruba polovina příspěvku
- **menší část:** tématu byla věnována menší část příspěvku (cca ¼)
- **zmínka:** téma bylo pouze okrajově zmíněno.

4.2.3. Zastoupení politických subjektů ve zpravodajství a publicistice

K poměrování takzvané politické vyváženosti je v analýze monitorováno zastoupení politických stran a jednotlivých politiků v pořadech zpravodajského a publicistického charakteru. Ze stran jsou sledovány ty zastoupené v Poslanecké sněmovně, zbývající strany jsou zahrnuty mezi **ostatní**. U každé strany se bere zřetel na hodnotové vyznění příspěvku (viz níže) a na rozsah informace v příspěvku (viz výše). U politiků je sledováno hodnocení, dále pak skutečnost, zdali byl politik v příspěvku zmíněn či citován. Analýza se dále zaměřuje na to, zdali mělo vystupování redaktora vliv na celkové hodnotové zbarvení vůči jednotlivým politikům (viz níže).

4.2.4. Zastoupení ekonomických subjektů ve zpravodajství a publicistice

Pro lepší posouzení vyváženosti vysílání ČT se analýza soustředí i na medializaci významných tuzemských podniků ve zpravodajství a publicistice. U jednotlivých podniků bylo sledováno hodnotové vyznění příspěvků a případný vliv redaktora na hodnocení společnosti.

4.2.5. Struktura zpravodajství a publicistiky podle geografického zaměření příspěvků

U jednotlivých tematických okruhů je rozlišováno, zdali se týkají domácího dění či zahraničních událostí. Odlišeny jsou příspěvky, jež se zároveň týkají dění doma i ve světě. Patří sem například reportáže o setkání českých představitelů s jejich zahraničními protějšky, o působení tuzemských podniků v cizině či o ČR coby součástí Evropské unie.

4.2.6. Hodnotové zbarvení příspěvků

V analýze jsou použity tyto hodnotící parametry: pozitivní, neutrální, ambivalentní a negativní.

4.2.7. Vliv redaktora

U politických a ekonomických subjektů analýza sleduje, zdali explicitní výroky redaktora či moderátora měly vliv na celkové vyznění příspěvku vůči sledovanému subjektu či nikoliv.

5. Seznam sledovaných pořadů České televize

ČT 1, ČT 2 a ČT 24

Události; Události v regionech - Praha; Události v regionech - Brno; Události v regionech - Ostrava (repríza na ČT 24); Události, komentáře; Otázky Václava Moravce; Černé ovce; Reportéři ČT; 168 hodin; POKR; Máte slovo; Ekonomika